

národní
úložiště
šedé
literatury

Platební bilance 2010

Česká národní banka
2010

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-138872>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 17.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

PLATEBNÍ BILANCE

2010

I. SOUHRNNÁ ČÁST	1	
II. PODROBNÁ ČÁST	3	
1. BĚŽNÝ ÚČET PLATEBNÍ BILANCE	3	
1.1 OBCHODNÍ BILANCE	3	
1.2 BILANCE SLUŽEB	3	
1.3 BILANCE VÝNOSŮ	5	
1.4 BĚŽNÉ PŘEVODY	5	
2. KAPITÁLOVÝ ÚČET	7	
3. FINANČNÍ ÚČET	8	
3.1 PŘÍMÉ INVESTICE	8	
3.1.1 České přímé investice v zahraničí	8	
3.1.2 Přímé zahraniční investice v ČR	9	
3.1.3 Výnosy z přímých zahraničních investic v ČR	9	
3.2 PORTFOLIOVÉ INVESTICE	10	
3.2.1 Vývoj na peněžních a kapitálových trzích	10	
3.2.2 Portfoliové investice	10	
3.3 FINANČNÍ DERIVÁTY	11	
3.4 OSTATNÍ INVESTICE	11	
4. DEVIZOVÉ REZERVY ČNB	12	
5. INVESTIČNÍ POZICE, ZAHRANIČNÍ DLUH, DLUHOVÁ SLUŽBA	13	
5.1 INVESTIČNÍ POZICE	13	
5.2 ZAHRANIČNÍ ZADLUŽENOST	14	
5.3 DLUHOVÁ SLUŽBA	14	
POUŽITÉ ZKRATKY	16	
III. PŘÍLOHY	17	
PŘÍLOHA Č. 1	Finanční toky mezi Českou republikou a EU v roce 2010	18
PŘÍLOHA Č. 2	Vývoj kurzu koruny	20
PŘÍLOHA Č. 3	Dluhové indikátory vnější stability	21
PŘÍLOHA Č. 4	Platební bilance	23
PŘÍLOHA Č. 5	Platební bilance (detailní členění)	25
PŘÍLOHA Č. 6	Přímé investice	29
PŘÍLOHA Č. 7	Portfoliové investice	35
PŘÍLOHA Č. 8	Investiční pozice vůči zahraničí	39
PŘÍLOHA Č. 9	Zahraniční zadluženost	40
PŘÍLOHA Č. 10	Dluhová služba ČR	42
PŘÍLOHA Č. 11	Národní data a přeshraniční statistika zahraničního obchodu a dopady na statistiku platební bilance	43

Běžný účet platební bilance skončil v roce 2010 pasivem 139,2 mld. Kč, což odpovídá 3,8 % HDP. V souhrnném výsledku se promítl především schodek bilance výnosů. Výnosovou bilanci ovlivnil meziroční pokles úrokových výnosů ze zahraničních aktiv bankovního a podnikového sektoru. Výkonová bilance byla aktivní ve výši 120 mld. Kč, což odpovídá 3,3 % HDP.

V meziročním poklesu přebytku výkonové bilance se promítl vývoj obchodní výměny se zbožím, který byl nejvýrazněji poznamenán cenovým vlivem (výrazně zápornými směnnými relacemi). K meziročnímu poklesu salda obchodní bilance (v národním pojetí) dále přispěla vyšší tuzemská poptávka po dovozu zboží. V teritoriálním průřezu (v přeshraniční statistice) byl patrný růst deficitu se zeměmi mimo Evropskou unii, zejména s Čínou (dovoz strojů a zařízení) a Ruskem (vliv rostoucí ceny ropy), který převyšoval růst aktivního salda ve vztahu k zemím Evropské unie. Země Evropské unie zůstávají rozhodujícím partnerem České republiky v zahraničním obchodu s více než 80% zastoupením na českém vývozu a 60% podílem na dovozu. Bilance služeb při meziročním růstu obrátů dosáhla přibližně stejného aktivního salda jako v roce 2009.

Meziročně se zvýšil schodek bilance výnosů především vlivem poklesu úrokových výnosů ze zahraničních aktiv bankovního sektoru (včetně ČNB) a podnikové sféry. Celkový objem výdajů zůstal zachován, ale byly patrné změny ve struktuře. Úspory mzdových nákladů na zahraniční pracovníky v důsledku snižování tuzemské poptávky byly kompenzovány vyššími výnosy pro zahraniční vlastníky z přímých investic v České republice; zejména vzrostl objem reinvestovaného zisku.

V bilanci běžných převodů se v roce 2010 snížil deficit zejména vlivem vyšších čistých příjmů z rozpočtu Evropské unie.

Pokles přebytku **kapitálového účtu** oproti roku 2009 byl důsledkem nižších příjmů ze strukturálních fondů Evropské unie. Významné zastoupení v obrátech transakcí kapitálového účtu zaujímají obchodní operace s emisními povolenkami.

Na **finančním účtu** byl vykázán čistý příliv zahraničního kapitálu ve výši 182,1 mld. Kč. V rozhodující míře se na tomto výsledku podílely nákupy dluhopisů podnikového a vládního sektoru zahraničními investory.

Podle sektorového členění byl hlavním příjemcem zahraničního kapitálu *vládní sektor*. Zahraniční investoři nakupovali vládní korunové a cizoměnové dluhopisy. Dále byly čerpány úvěry poskytnuté Evropskou investiční bankou na financování projektů v oblasti infrastruktury a dalších projektů na regionální úrovni. Sektor *měnových finančních institucí a podnikový sektor* čerpaly zahraniční zdroje v nižším rozsahu. Investice do bankovního sektoru se uskutečnily ve formě nákupů tuzemských bankovních dluhopisů zahraničními investory a reinvestování části vytvořeného zisku u tuzemských bank pod zahraniční kontrolou. V rámci ostatních finančních aktiv a pasiv převažoval čistý odliv

Pasivum běžného účtu dosáhlo 3,8 % HDP

Přebytek bilance zboží a služeb se meziročně snížil

Schodek bilance výnosů byl ovlivněn snížením příjmů a stagnací výdajů

Saldo čistých příjmů z rozpočtu EU se meziročně zvýšilo

Přiliv zdrojů na finančním účtu byl ovlivněn především nákupem dluhopisů podniků a vlády zahraničními investory

Došlo k oživení přílivu přímých investic

finančních prostředků vzhledem k objemu poskytnutých úvěrů a depozit do zahraničí částečně krytých navýšením stavu přijatých depozit od nerezidentů. *Podnikový sektor* byl příjemcem zahraničních zdrojů zejména u přímých zahraničních investic. Zahraniční vlastníci ponechali část vytvořeného zisku k reinvestování v dceřiných společnostech a k navýšení jejich základního kapitálu. Zahraniční investoři nakupovali podnikové korunové a cizoměnové dluhopisy, poptávka po akciích tuzemských podniků byla výrazně nižší. Podnikový sektor navýšil stav svých finančních aktiv vůči zahraničí.

Devizové rezervy ČNB se zvýšily vlivem transakcí uskutečněných pro klienty

V nárůstu stavu **devizových rezerv** ČNB po vyloučení kurzových pohybů se promítlo především zvýšení prostředků přechodně uložených klienty u ČNB a saldo dalších transakcí prováděných pro klienty banky.

Meziročně vzrostl schodek investiční pozice i zadluženost ČR vůči zahraničí

V roce 2010 se zvýšil schodek **investiční pozice** České republiky **vůči zahraničí** vzhledem k přílivu zahraničních portfoliových a přímých investic. Na konci roku 2010 představoval schodek investiční pozice vůči zahraničí 50,3 % HDP¹. Došlo také k navýšení **zahraničního dluhu** České republiky, což odpovídá 48,7 % HDP ke konci roku 2010².

1 Celkový schodek investiční pozice je nadále spojen výhradně se saldem v oblasti přímých investic.

2 Zahraniční dluh je kryt zhruba ze 45 % devizovými rezervami ČNB.

1. BĚŽNÝ ÚČET PLATEBNÍ BILANCE

1.1 OBCHODNÍ BILANCE

Obchodní bilance v metodice platební bilance podle principu změny vlastnictví³ dosáhla v roce 2010 přebytku 53,9 mld. Kč, který byl meziročně o 27,3 mld. Kč nižší. Obrat obchodní bilance se meziročně zvýšil, vývoz o 18 % a dovoz o 21 %. Dovoz v metodice platební bilance je vyjádřen (na rozdíl od statistiky zahraničního obchodu) v hodnotách FOB, tj. bez přímých obchodních nákladů zahraničních na hranici dovážející země (PONz). V dovozu jsou navíc započteny nákupy zboží v zahraničí nezahrnuté do statistiky zahraničního obchodu (např. nákupy pohonných hmot na letištích v zahraničí, hodnota podlimitních poštovních zásilek nepodléhajících celní deklaraci ze zemí mimo eurozónu). Jeho celková hodnota činila 4 mld. Kč. Data zahraničního obchodu v obou metodikách jsou uvedena v tabulce (Tab. II.1.1).

Vývoz zboží byl ovlivněn růstem průmyslové produkce zejména v odvětvích zpracovatelského průmyslu díky rostoucí zahraniční poptávce způsobené oživením světové ekonomiky, ale i oživením v Evropské unii. Hlavní skupinou vývozu výrobků zpracovatelského průmyslu byly stroje a dopravní prostředky, z nich pak silniční vozidla. Vyšší dynamika růstu dovozu byla způsobena především cenovými vlivy. Naproti tomu slabší domácí spotřebitelská poptávka odpovídá i značně podprůměrnému růstu dovozu spotřebního zboží, ale i některých potravinářských výrobků.

Vývoj struktury zahraničního obchodu lze jen nepřímo odvodit z přeshraniční statistiky zahraničního obchodu (struktura dle národní metodiky není dosud k dispozici). Kladné saldo se státy EU se meziročně zvýšilo, do zemí EU směřovalo více než 80 % vývozu a pocházely odtud cca dvě třetiny dovozu. Přebytek dosažený ve vzájemném obchodu se zeměmi EU dlouhodobě převyšuje deficit obchodní výměny s ostatními zeměmi, přičemž největší deficit má ČR v obchodě s Čínou.

Ve zbožové struktuře byl rozhodující přebytek dosažen v obchodu se stroji a dopravními prostředky, největší deficit byl zaznamenán ve skupině minerálních paliv.

1.2 BILANCE SLUŽEB

V roce 2010 byla bilance služeb aktivní ve výši 66,1 mld. Kč, což představuje meziroční přírůstek o 0,9 mld. Kč. Tento výsledek byl dosažen při rostoucím obratu příjmů a výdajů v porovnání s rokem 2009 (Tab. II.1.2).

Tab. II.1.1

POROVNÁNÍ DAT PŘESHRAŇNÍ STATISTIKY ZAHRANIČNÍHO OBCHODU A STATISTIKY ZAHRANIČNÍHO OBCHODU V NÁRODNÍM POJETÍ PODLE PRINCIPU ZMĚNY VLASTNICTVÍ

(v mld. Kč)

	2009	2010
obchodní bilance podle přeshraniční statistiky		
Vývoz zboží (v cenách FOB)	2 138,6	2 530,2
Dovoz zboží (v cenách CIF)	1 924,8	2 320,9
saldo	213,8	209,3
obchodní bilance v metodice platební bilance podle principu změny vlastnictví		
Vývoz zboží (v cenách FOB)	2 034,3	2 410,6
Dovoz zboží (v cenách FOB)	1 948,8	2 352,7
Dovoz zboží nezahrnutý ve statistice ZO	4,3	4,0
saldo	81,2	53,9
rozdíl (branding)		
Vývoz zboží (v cenách FOB)	-104,3	-119,6
Dovoz zboží (v cenách CIF)	-24,0	-31,8
saldo	-128,3	-151,4

Tab. II.1.2

V ROCE 2010 PŘEBYTEK BILANCE SLUŽEB MÍRNĚ VZROSTL

(v mld. Kč)

	2009	2010	Změna
Saldo bilance služeb	65,2	66,1	0,9
z toho			
Vývoz	385,5	413,0	27,5
Doprava	88,5	97,2	8,7
Cestovní ruch	122,5	127,5	5,0
Ostatní služby	174,5	188,3	13,8
Dovoz	320,3	346,9	26,6
Doprava	62,7	78,6	15,9
Cestovní ruch	77,2	77,6	0,4
Ostatní služby	180,4	190,7	10,3

³ Obchodní bilance v metodice platební bilance podle principu změny vlastnictví (národní data zahraničního obchodu) a přeshraniční statistika zahraničního obchodu jsou metodicky popsány v příloze č. 11 Národní data a přeshraniční statistika zahraničního obchodu a dopady na statistiku platební bilance.

TAB. II.1.3

NÁRŮST HOSTŮ V HROMADNÝCH UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍCH

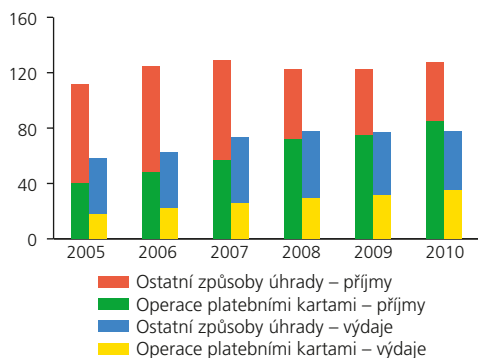
(mil. osob, noci)

	2006	2007	2008	2009	2010
Počet osob	6,5	6,7	6,6	6,1	6,3
Průměrná doba přenocování	3,1	3,1	3,0	2,9	2,9

GRAF II.1.1

VE STRUKTUŘE PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ ZAHRANIČNÍHO CESTOVNÍHO RUCHU PŘEVAŽUJÍ BEZHOTOVOSTNÍ ÚHRADY

(v mld. Kč)

Výsledné aktivum bilance služeb příznivě ovlivnil cestovní ruch. Růst počtu zahraničních turistů přijíždějících do České republiky znamenal nárůst čistých příjmů v položce zahraničního cestovního ruchu. Zlepšila se rovněž bilance obchodu u ostatních obchodních a neobchodních služeb. Naopak klesl čistý vývoz dopravních služeb o 7,2 mld. Kč na 18,6 mld. Kč. Tento vývoj souvisel především s nárůstem výdajů z potrubní přepravy a přenosu elektrické energie. U ostatních druhů přeprav rovněž růst výdajů převyšoval dynamiku výnosů a z tohoto titulu poklesl čistý vývoz při přepravě osob a nákladů, vč. obslužných služeb především u letecké, námořní a železniční dopravy.

Příjmy ze zahraničního cestovního ruchu v meziročním srovnání vzrostly o 4,1 %. Podle údajů ČSÚ sice stagnovala průměrná doba přenocování, ale počty zahraničních turistů v hromadných ubytovacích zařízeních vzrostly o 3,3 % (Tab.II.1.3). Téměř 18 % zahraničních turistů v České republice zvolilo ubytování mimo hromadná ubytovací zařízení. Meziročně narostl (o 4 %) počet jednodenních zahraničních návštěvníků, kteří k nám směřují zejména za nákupy zboží. Vynaložené náklady našich občanů na zahraniční cesty meziročně vzrostly o 0,6 %.

Ve struktuře platebních prostředků zahraničního cestovního ruchu převažoval podíl bezhotovostních plateb. Podíl plateb prostřednictvím platebních karet vydaných bankami v České republice činil 45,4 % na výdajích zahraničního cestovního ruchu. Podíl transakcí platebními kartami na celkových příjmech ze zahraničního cestovního ruchu dosáhl 66,4 % (Graf II.1.1).

Bilance ostatních služeb skončila se schodkem 2,4 mld. Kč při meziročním nárůstu vývozu o 7,9 % a dovozu o 5,7 %. Meziročně se výsledný deficit ostatních služeb obchodní a neobchodní povahy snížil o 3,5 mld. Kč. Na celkovém zlepšení vývoje ostatních služeb se podílelo širší spektrum služeb. Ke zlepšení salda přispěl zejména pokles dovozu finančních služeb, naopak příjmy z jejich vývozu stagnovaly. Další významné zlepšení salda bylo patrné u služeb na úhradu provozních potřeb mezi tuzemskými a zahraničními přidruženými podniky.

U ostatních druhů služeb bylo patrné zejména zlepšení bilance služeb výzkumu a vývoje a auditorských služeb v důsledku poklesu dovozu.

Zahraniční obchod u stavebních prací zaznamenal nárůst obrátu zejména u stavebních a montážních prací prováděných v zahraničí.

Ke službám, které přispěly ke zhoršení výsledného salda, se řadí především služby výpočetní techniky, informační, reklamní, kurýrní a poštovní služby, služby různého technického charakteru a zprostředkovatelské služby v obchodu se zbožím.

U dalších druhů služeb byly meziroční změny v saldech obchodní výměny méně významné.

1.3 BILANCE VÝNOSŮ

Deficit bilance výnosů se v roce 2010 zvýšil na 257,7 mld. Kč v důsledku poklesu výnosů při stagnující výši výdajů. Rozhodujícím faktorem ovlivňujícím úrokovou bilanci bank byl vývoj úrokových sazeb na finančních trzích v zahraničí a v tuzemsku. Na straně příjmů se snížily především úrokové příjmy bankovního sektoru a v jejich rámci pokles výnosů z devizových rezerv ČNB a podnikového sektoru z poskytovaných půjček, obchodních úvěrů a vkladů v zahraničí (Tab. II.1.4). Naopak objem plateb úroků z přijatých půjček a úvěrů se uskutečnil ve stejné výši jako v roce 2009.

Tuzemským subjektům investujícím do zahraničních portfoliových investic se snížily inkasované výnosy. Pokles byl rovnoměrně rozložen mezi dividendy z akcií a úroky z dluhopisů. Výpadek příjmů oproti roku 2009 činí 3,5 mld. Kč. Tuzemští přímí investoři naopak získali vyšší dividendy vyplácené zahraničními dceřinými podniky a současně vzrostl jejich reinvestovaný zisk. V souhrnu získali o 7 mld. Kč více než v roce 2009.

Při nezměněné výši výdajů výnosové bilance jsou patrné změny v jejich struktuře. V důsledku snížení poptávky ze strany tuzemského průmyslu se významně snížily náklady spojené se zaměstnáváním cizinců na 22,2 mld. Kč. Průměrný počet cizinců zaměstnaných v České republice se podle zpřesněného odhadu ČSÚ snížil v porovnání s rokem 2009 o 36,3 tisíc na 71,5 tisíc ke konci roku 2010. V porovnání s poklesem mezd cizozemců pracujících v ČR bylo snížení příjmů z vývozu pracovní síly do zahraničí méně výrazné. Celkový příjem českých občanů pracujících v zahraničí klesl o 2,1 mld. Kč i přes meziroční odhadovaný nárůst počtu občanů ČR pracujících v zahraničí na 27,5 tisíc (z toho v zemích EU 88 %).

Přibližně 77 % z celkových výdajů bilance výnosů tvoří výnosy z přímých investic v tuzemsku. Meziroční přírůstek o 7,3 mld. Kč se koncentroval do reinvestovaného zisku (82,6 mld. Kč), zatímco dividendy vyplácené do zahraničí se snížily na 170,3 mld. Kč. Zahraničním portfoliovým investorům se příjmy z akcií a dluhopisů emitovaných tuzemskými podniky zvýšily o 5,9 mld. Kč. na 27 mld. Kč.

Platby úroků do zahraničí z půjček vládního sektoru ve výši 1,9 mld. Kč souvisely zejména s úvěry přijatými od EIB. Zaplacená suma představuje meziroční úsporu 0,3 mld. Kč. Splátky úroků z dříve poskytnutých vládních úvěrů do zahraničí jsou objemově nevýznamné.

1.4 BĚŽNÉ PŘEVODY

Bilance běžných převodů skončila v roce 2010 schodkem 1,6 mld. Kč a meziročně došlo k jeho snížení. V příjmech a výdajích převažovaly převody vládního sektoru nad převody soukromými, jejich převažování zvláště v případě výdajů však nebyla tak výrazná jako v předchozích letech (Tab. II.1.5).

Tab. II.1.4

POKLES INVESTIČNÍCH VÝNOSŮ ZVÝŠIL V ROCE 2010 SCHODEK BILANCE VÝNOSŮ

(v mld. Kč)

	2009	2010	Změna
Saldo bilance výnosů	-251,7	-257,7	-6,0
z toho			
Výnosy	93,7	86,7	-7,0
Příjmy z práce v zahraničí	20,7	18,6	-2,1
Investiční výnosy	73,0	68,1	-4,9
dividendy	9,3	9,6	0,3
reinvestovaný zisk	8,9	14,0	5,1
úroky	54,8	44,5	-10,3
Náklady	345,4	344,4	-1,0
Příjmy z práce v zahraničí	34,3	22,2	-12,1
Investiční výnosy	311,1	322,2	11,1
dividendy	184,1	178,6	-5,5
reinvestovaný zisk	67,7	82,6	14,9
úroky	59,3	61,0	1,7

Poznámka: dividendy a reinvestovaný zisk za rok 2010 jsou odhadnuté a budou zpřesněny

Tab. II.1.5

RŮST PŘÍJMŮ Z ROZPOČTU EU SNIŽUJE SCHODEK BĚŽNÝCH PŘEVODŮ

(v mld. Kč)

	2009	2010	Změna
Saldo běžných převodů	-9,4	-1,6	7,8
z toho			
Příjmy	65,6	74,6	9,0
vládní	57,1	68,4	11,3
příjmy z rozpočtu EU	42,6	59,3	16,7
ostatní	14,5	9,1	-5,4
soukromé	8,5	6,2	-2,3
Výdaje	75,0	76,2	1,2
vládní	42,3	42,5	0,2
odvody do rozpočtu EU	36,3	37,1	0,8
ostatní	6,0	5,4	-0,6
soukromé	32,7	33,7	1,0

Ve vládních převodech zůstávají nejvýznamnější složkou převody s rozpočtem Evropské unie. V roce 2010 se uskutečnil čistý příliv prostředků z EU ve výši 22,2 mld. Kč.

Ostatní převody vládního sektoru jsou nadále ovlivňovány hlavně počtem cizinců zaměstnaných v České republice. Podle odhadů ČSÚ v souhrnu zahraniční pracovníci odvedli nižší částku na daních z příjmů a příspěvcích na sociální zabezpečení (meziroční pokles příjmů o 5,7 mld. Kč), což bylo způsobeno především poklesem počtu zaměstnaných cizinců. Mezi ostatními výdaji vlády setrvává mírný růst penzí vyplacených do zahraničí, avšak došlo k proporcionálně většímu poklesu příspěvků mezinárodním organizacím a ostatních výdajů vlády.

Schodek bilance soukromých převodů se zhoršil z 24,2 mld. Kč v roce 2009 na 27,5 mld. Kč v roce 2010. Největší podíl na poklesu příjmů a růstu výdajů soukromých převodů měly ostatní transfery domácností.

2. KAPITÁLOVÝ ÚČET

Aktivní saldo kapitálového účtu v roce 2010 meziročně kleslo o 7,7 mld. Kč, tj. na 34,1 mld. Kč. Vývoj kapitálového účtu významně ovlivňují příjmy ze strukturálních fondů Evropské unie. Oproti předchozímu roku klesly na 24,5 mld. Kč (Tab. II.2.1).

Dalším významným faktorem kapitálového účtu je již stabilně položka pořízení a úbytky nevyráběných nefinančních aktiv, ve které došlo meziročně k poklesu objemu transakcí. Aktivní saldo této položky se mezi roky 2009 a 2010 zlepšilo o 3,7 mld. Kč. V rámci položky se jedná především o prodej a nákup emisních povolenek sektorem nefinančních podniků a pouze prodej sektorem vlády.

Tab. II.2.1

STRUKTURÁLNÍ FONDY EU A EMISNÍ POVOLENKY OVLIVŇUJÍ VÝVOJ KAPITÁLOVÉHO ÚČTU

(v mld. Kč)

	2009	2010	Změna
Saldo kapitálového účtu	41,8	34,1	-7,7
z toho			
Příjmy	74,3	39,8	-34,5
příjmy z rozpočtu EU	35,8	24,5	-11,3
pořízení a úbytky nevyráběných nef. aktiv	37,4	14,4	-23,0
ostatní	1,1	0,9	-0,2
Výdaje	32,5	5,7	-26,8
odvody do rozpočtu EU	0,0	0,0	0,0
pořízení a úbytky nevyráběných nef. aktiv	31,6	4,9	-26,7
ostatní	0,9	0,8	-0,1

TAB. II.3.1

ROZHODUJÍCÍ VLIV NA VÝVOJ FINANČNÍCH TOKŮ
MĚL PŘÍLIV PORTFOLIOVÝCH INVESTIC

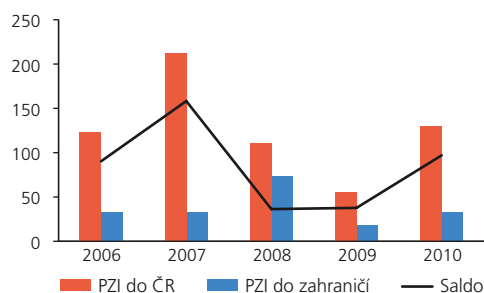
(v mld. Kč)

	2009	2010	Změna
Finanční účet	154,2	182,1	27,9
Přímé investice	37,7	97,0	59,3
české v zahraničí	-18,1	-32,5	-14,4
zahraniční v ČR	55,8	129,5	73,7
Portfoliové investice	158,7	157,4	-1,3
české v zahraničí	64,6	13,8	-50,8
zahraniční v ČR	94,1	143,6	49,5
Finanční deriváty	-7,7	-4,1	3,6
aktiva	48,6	65,7	17,1
pasiva	-56,3	-69,8	-13,5
Ostatní investice	-34,5	-68,2	-33,7
1. Dlouhodobé investice	28,9	-47,9	-76,8
poskytnuté do zahraničí	27,6	-47,5	-75,1
přijaté ze zahraničí	1,3	-0,4	-1,7
2. Krátkodobé investice	-63,4	-20,3	43,1
poskytnuté do zahraničí	-8,3	-42,1	-33,8
přijaté ze zahraničí	-55,1	21,8	76,9

GRAF II.3.1

AKTIVNÍ SALDO PŘÍMÝCH INVESTIC SE MEZIROČNĚ
MÍRNĚ ZVÝŠILO

(v mld. Kč)

3. FINANČNÍ ÚČET

Saldo finančního účtu platební bilance v roce 2010 skončilo čistým přílivem zahraničních zdrojů ve výši 182,1 mld. Kč, což v porovnání s rokem 2009 představuje nárůst o 27,9 mld. Kč. Tento výsledek byl ovlivněn zejména přílivem portfoliových a přímých investic. U ostatních položek finančního účtu byl vykázán odliv zdrojů do zahraničí (Tab. II.3.1).

3.1 PŘÍMÉ INVESTICE

Meziročně se zvýšil příliv kapitálu formou přímých zahraničních investic. Čistý příliv přímých investic dosáhl 97 mld. Kč a meziročně se zvýšil o 59,3 mld. Kč. Odliv přímých investic do zahraničí byl ovlivněn několika akvizicemi (Graf II.3.1).

3.1.1 České přímé investice v zahraničí

Tuzemské investice v zahraničí v roce 2010 meziročně vzrostly a jejich objem dosáhl 32,5 mld. Kč. Na růstu se podle předběžných údajů podílelo jak zvýšení reinvestovaných zisků, jejichž objem činil 14 mld. Kč oproti 8,9 mld. Kč v roce 2009, tak i nárůst objemu ostatního kapitálu z 2,1 mld. Kč v roce 2009 na 12,6 mld. Kč v roce 2010. Investice do základního kapitálu ve výši 5,9 mld. Kč meziročně vzrostly jen mírně.

Nejvíce investic (67 %) bylo směřováno do odvětví výroby a rozvodu elektřiny, plynu a tepla a 32,4 % do sektoru služeb, zejména do odvětví profesních, vědeckých a technických činností. Negativní vývoj nadále pokračoval ve zpracovatelském průmyslu, který se dostal stejně jako v roce 2009 do záporných hodnot zejména z důvodu poklesu investic v odvětví ostatního zpracovatelského průmyslu. Z teritoriálního hlediska bylo největším příjemcem investic Nizozemsko (87,3 %), dále pak Slovensko a Polsko.

3.1.2 Přímé zahraniční investice v ČR

Příliv přímých zahraničních investic do České republiky se podle předběžných údajů meziročně zvýšil o 132,1 % a dosáhl 129,5 mld. Kč zejména v důsledku změny směru toků ostatního kapitálu z odlivu -31 mld. Kč v roce 2009 na příliv 19,2 mld. Kč v roce 2010. Meziroční zvýšení úvěrů v rámci přímé investice bylo způsobeno především vyššími splátkami úvěrů ze strany mateřských společností svým dceřiným společnostem. K vyššímu přílivu přispěly rovněž investice do základního kapitálu, které se meziročně zvýšily o 31,2 % na 27,8 mld. Kč, a reinvestované zisky, které meziročně vzrostly o 22 % na 82,6 mld. Kč. Stejně jako v předchozím roce se na objemu přímých investic nepodílely žádné prodeje státních majetkových účastí. Podíl přímých zahraničních investic k HDP se po poklesu v posledních 3 letech zvýšil a dosáhl v roce 2010 3,5 % (Graf II.3.2).

Z hlediska sektorového členění tvořily největší podíl investice do služeb (92,6 %) na úkor zpracovatelského průmyslu, který vykázal i v roce 2010 záporné hodnoty. Podle odvětvového členění bylo nejvíce investic orientováno do oblasti velkoobchodu, maloobchodu a oprav motorových vozidel, do finančních a pojišťovacích činností a do výroby kovů a kovových výrobků. Největší pokles zaznamenalo odvětví výroby motorových vozidel, přívěsů a návěsů (kromě motocyklů). Z teritoriálního pohledu patřily k největším zahraničním investorům Rakousko, Polsko, Nizozemsko a Kypr.

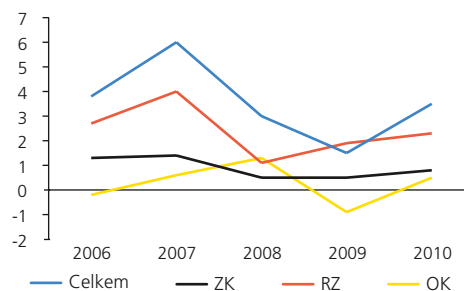
3.1.3 Výnosy z přímých zahraničních investic v ČR

Podle předběžných údajů se výnosy z přímých investic zvýšily z 257,6 mld. Kč v roce 2009 na 264,9 mld. Kč v roce 2010. Důvodem byl zejména meziročně vyšší předpokládaný objem reinvestovaného zisku. Objem vyplacených dividend naopak mírně poklesl a objem úroků z úvěrů placených do zahraničí zůstal na přibližně stejné úrovni jako v roce 2009. Od roku 2006 objem vyplacených dividend přesahuje objem reinvestovaných zisků a na celkových výnosech se podílel 64,3 % (Graf II.3.3).

Podle předběžných údajů byly vyplaceny zahraničním investorům dividendy ve výši 170,3 mld. Kč. Z toho 61 % objemu vyplatilo 15 největších společností v peněžním a finančním sektoru. Podle akcionářské struktury směřovala významná část vyplacených dividend do zemí Evropské unie. Téměř ¾ z celkového objemu dividend byly vyplaceny čtyřem největším investorským zemím (Nizozemsko, Belgie, Rakousko a Německo). Reinvestované zisky podle předběžných údajů dosáhly 82,6 mld. Kč a byly koncentrovány do oblasti služeb.

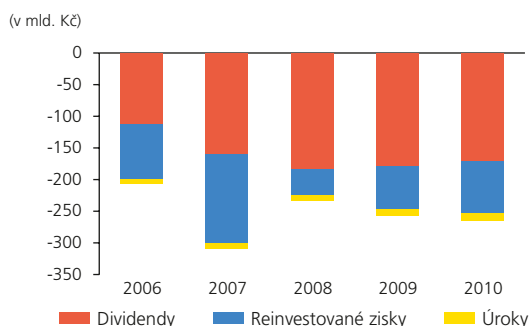
GRAF II.3.2

PODÍL TOKŮ PZI DO ČR NA HDP V ROCE 2010 OPĚT VZROSTL (v %)

GRAF II.3.3

VYPLACENÉ DIVIDENDY JSOU V POSLEDNÍCH ČTYŘECH LETECH VYŠŠÍ NEŽ REINVESTOVANÉ ZISKY

TAB. II.3.2

**VÝNOSNOST PŘÍMÝCH ZAHRA NIČNÍCH INVESTIC V ČR
MEZIROČNĚ MÍRNĚ POKLESLA**

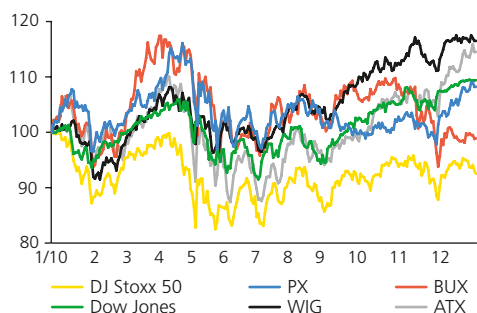
(v mld. Kč)

	2006	2007	2008	2009	2010
Výnos	206,1	309,1	234,0	257,6	264,9
Stav PZI	1 666,8	2 032,1	2 189,5	2 311,2	2 435,6
Výnosnost (%)	12,4	15,2	10,7	11,1	10,9

GRAF II.3.4

BURZOVNÍ INDEXY POSILOVALY

(v %; 4. 1. 2010=100)

Výnosnost investic měřená jako poměr výnosu ke stavu přímých zahraničních investic se snížila z 11,1 % v roce 2009 na 10,9 % v roce 2010 (Tab. II.3.2). Úrokové příjmy zahraničních mateřských společností z úvěrů poskytnutých dceřiným společnostem v České republice dosáhly 12 mld. Kč a na celkovém výnosu se podílely cca 4,5 %.

3.2 PORTFOLIOVÉ INVESTICE**3.2.1 Vývoj na peněžních a kapitálových trzích**

Vývoj na českém finančním a kapitálovém trhu v roce 2010 ovlivnilo mírné oživení ekonomické aktivity. ČNB snížila dvoutýdenní repo sazbu až na historicky nejnižší úroveň ve výši 0,75 % dne 7. 5. 2010. Lombardní sazba byla snížena na 1,75 % a nastavení diskontní sazby bylo ponecháno na 0,25 %. Úrokové sazby na peněžním trhu po snížení repo sazby stagnovaly nebo mírně klesaly. Úrokový diferenciál CZK vůči euru i dolaru se udržoval v kladných hodnotách. V porovnání k eurovým sazbám nejprve klesal a následně stagnoval, k dolarovým sazbám stagnoval po celý rok.

Ve většině zemí se začalo projevovat pozvolné ožívání hospodářství podporované vládními poptávkovými stimuly a akcemi ke stabilizaci finančního sektoru. ECB držela sazby na rekordním minimu 1 % a Fed v pásmu 0–0,25 %. Významnou událostí bylo rozhodnutí americké centrální banky o podpoře ekonomiky formou kvantitativního uvolňování tj. nákupem dlouhodobých vládních dluhopisů. ECB rozhodla o dodávání jednoměsíční neomezené likvidity a dále o tzv. tříměsíčních refinančních tendrech. V průběhu roku výrazně rostla cena zlata, drahých kovů, ale i řady komoditních titulů

Nejvýznamnější světové akciové trhy a indexy předních burz v roce 2010 převážně posilovaly (Graf II.3.4). Na pražské burze bylo v lednu zahájeno obchodování s akciemi americké softwarové společnosti KITD a v říjnu přibyla sázkařská společnost Fortuna. Objemy obchodů byly celkově nejnižší za posledních sedm let. Obchodování dominovaly především státní dluhopisy. Indexy pražské burzy kopírovaly vývoj cen na zahraničních burzách. Hlavní index PX uzavřel na konci roku 2010 na hodnotě 1 224,8 bodu a meziročně tak vzrostl o 9,62 %.

V červenci ukončilo činnost Středisko cenných papírů a evidenci cenných papírů převzal Centrální depozitář cenných papírů, a.s.

3.2.2 Portfoliové investice

Kladné saldo portfoliových investic se meziročně téměř nezměnilo a bylo dosaženo čistého přílivu investic ze zahraničí ve výši 157,4 mld. Kč.

V důsledku přetrvávající krize na kapitálových trzích poklesly investice domácích subjektů do zahraničních cenných papírů ve srovnání s rokem 2009 o 50,8 mld. Kč. Celkově na straně aktiv byly vykázány čisté odprodeje zahraničních cenných papírů ve výši 13,8 mld. Kč.

Na straně pasiv došlo k čistému přílivu zahraničního kapitálu ve výši 143,6 mld. Kč. Zahraniční investoři měli největší zájem o dluhopisy emitované rezidenty na zahraničních trzích, do nichž investovali 103,4 mld. Kč. Do korunových dluhopisů nerezidenti nově investovali 35,1 mld. Kč a do majetkových cenných papírů pouze 5,2 mld. Kč (Graf II.3.5).

3.3 FINANČNÍ DERIVÁTY

Meziročně nedošlo k výraznému výkyvu ve stavu reálných hodnot bank vůči nerezidentům. V prvním pololetí se stav finančních derivátů mírně zvýšil, ve druhém pololetí následovala korekce (Graf II.3.6).

3.4 OSTATNÍ INVESTICE

U položky ostatních investic byl za rok 2010 dosažen čistý odliv kapitálu do zahraničí ve výši 68,2 mld. Kč.

Největší odliv zdrojů do zahraničí ve výši 69,8 mld. Kč vykázal podnikový sektor (bez portfoliových investic). Na straně pasiv došlo ke splácení dlouhodobých finančních úvěrů (21,3 mld. Kč) i krátkodobých obchodních úvěrů (9,4 mld. Kč). Odliv zdrojů v celkové výši 39,1 mld. Kč byl vykázán i na straně aktiv. Na tomto výsledku se podílel nárůst krátkodobých vývozních pohledávek a vkladů u zahraničních bank (Graf II.3.7).

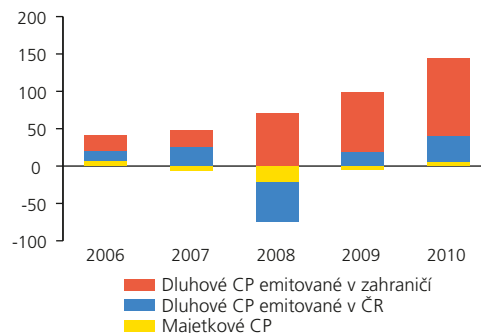
Čistý odliv kapitálu u bankovního sektoru (včetně ČNB) dosáhl 14,1 mld. Kč. Hlavním důvodem byl nárůst aktiv o 50,7 mld. Kč, zejména ve formě dlouhodobých vkladů u zahraničních bank a poskytnutých dlouhodobých úvěrů nerezidentům. Odliv kapitálu na straně aktiv byl částečně kompenzován nárůstem pasiv o cca 36,6 mld. Kč. Významně vzrostly zejména krátkodobé závazky bank vůči nerezidentům (o 31,2 mld. Kč).

Vládní sektor byl čistým příjemcem zahraničního kapitálu v částce 15,7 mld. Kč. Vláda (na centrální i regionální úrovni) čerpala dlouhodobé úvěry od Evropské investiční banky na budování infrastruktury. Odliv kapitálu u ČNB ve výši cca 0,3 mld. Kč byl ovlivněn poklesem krátkodobých vkladů zahraničních bank.

GRAF II.3.5

INVESTICE NEREZIDENTŮ SMĚROVALY V ROCE 2010 DO ČESKÝCH DLUHOPISŮ EMITOVANÝCH V ZAHRAŇÍ

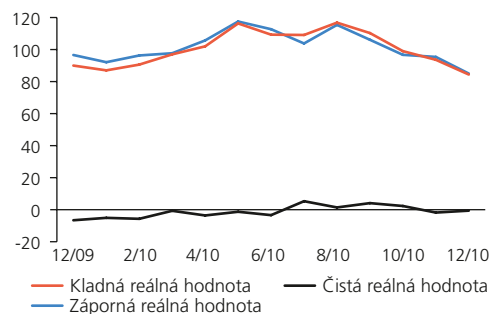
(v mld. Kč)

GRAF II.3.6

ČISTÁ REÁLNÁ HODNOTA FINANČNÍCH DERIVÁTŮ BANK VŮČI NEREZIDENTŮM SE V ROCE 2010 MÍRNĚ ZVÝŠILA

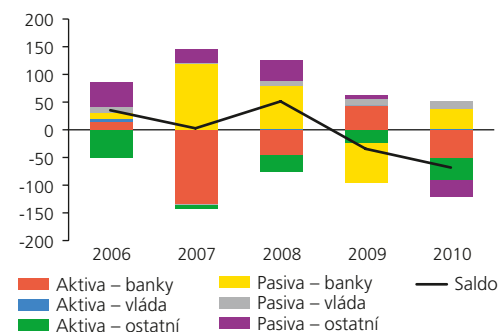
(v mld. Kč)

GRAF II.3.7

SALDO OSTATNÍCH INVESTIC OVLIVNIL ZEJMÉNA PODNIKOVÝ SEKTOR

(v mld. Kč)

4. DEVIZOVÉ REZERVY ČNB

Uskutečněné transakce (po vyloučení kurzových vlivů) vedly k nárůstu devizových rezerv o 41,4 mld. Kč. K navýšení došlo inkasováním výnosů z jejich investování, přílivem finančních prostředků z rozpočtu Evropské unie a transakcemi prováděnými pro klienty ČNB (např. výnos vlády z prodeje emisních povolenek, dočasné devizové úložky klientů u ČNB).

Stav devizových rezerv ČNB ke konci roku 2010 dosáhl v korunovém vyjádření částky 796,8 mld. Kč. Výše devizových rezerv pokrývá cca 3,5měsíční objem dovozu zboží a služeb (Tab. II.4.1).

Tab. II.4.1

STAV DEVIZOVÝCH REZERV ČNB POKRÝVÁ 3,5MĚSÍČNÍ DOVOZ ZBOŽÍ A SLUŽEB

(v mld. Kč, v měsících)

	2009	2010	Změna
Devizové rezervy ČNB	764,3	796,8	32,5
Krytí dovozu zboží a služeb	4,0	3,5	-0,5

5. INVESTIČNÍ POZICE, ZAHRANIČNÍ DLUH, DLUHOVÁ SLUŽBA

5.1 INVESTIČNÍ POZICE

Pasivní saldo investiční pozice České republiky vůči zahraničí ke konci roku 2010 meziročně vzrostlo o 120,7 mld. Kč na částku 1 847,7 mld. Kč. Výsledné saldo bylo ovlivněno zejména vyšším meziročním nárůstem stavu pasiv (Tab. II.5.1).

Pasivní saldo u položky přímých investic meziročně vzrostlo o 105,2 mld. Kč na částku 2 144,5 mld. Kč. Přímé investice zahraničních investorů do tuzemských společností (včetně reinvestovaného zisku) meziročně narostly o 124,4 mld. Kč. Stav přímých investic rezidentů v zahraničí (aktiva) meziročně vzrostl o 19,1 mld. Kč (Tab. II.5.2).

Pasivní saldo portfoliových investic (bez ČNB) ve výši 331,6 mld. Kč se meziročně prohloubilo o 134,6 mld. Kč. Investice českých subjektů do zahraničních cenných papírů (aktiva) meziročně poklesly o 3,2 mld. Kč a ke konci roku vykázaly stav 453,2 mld. Kč. Na straně pasiv naopak meziročně vzrostly investice nerezidentů do tuzemských cenných papírů o 131,3 mld. Kč na částku 784,8 mld. Kč. Nerezidenti investovali zejména do českých dluhopisů emitovaných na zahraničních trzích, které ke konci roku 2010 dosáhly částky 397,5 mld. Kč.

Stav reálné hodnoty finančních derivátů meziročně vzrostl o 8,8 mld. Kč a ke konci roku 2010 skončil aktivním saldem ve výši 14,8 mld. Kč.

Věřitelská pozice ČNB vůči zahraničí vykázala meziroční nárůst ve výši 32,8 mld. Kč.

Čistá věřitelská pozice obchodních bank (bez portfoliových investic) vůči zahraničí meziročně vzrostla o 13,1 mld. Kč na 88,7 mld. Kč.

Dlužnická pozice vládního sektoru (bez portfoliových investic) se ve srovnání s předešlým rokem prohloubila o 15,3 mld. Kč. Čisté pasivní saldo vlády ve výši 73,9 mld. Kč je tvořeno zejména čerpáním dlouhodobých půjček od Evropské investiční banky.

U podnikového sektoru došlo k meziročnímu poklesu čisté dlužnické pozice o 79,7 mld. Kč na 197,9 mld. Kč.

Tab. II.5.1

DLUŽNICKÁ POZICE ČR MEZIROČNĚ VZROSTLA

(v mld. Kč)

	2009	2010	Změna
Aktiva	2 319,4	2 437,8	118,4
Pasiva	4 046,4	4 285,5	239,1
Saldo investiční pozice celkem	-1 727,0	-1 847,7	-120,7

Poznámka: V pasivech jsou na rozdíl od hrubé zadluženosti v přímých investicích kromě úvěrových operací zahrnuty i majetkové podíly a v portfoliových investicích kromě dluhových cenných papírů i majetkové cenné papíry.

Tab. II.5.2

VÝVOJ INVESTIČNÍ POZICE NEJVÍCE OVLIVNILY PORTFOLIOVÉ INVESTICE

(v mld. Kč)

	2009	2010	Změna
Přímé investice	-2039,3	-2144,5	-105,2
Portfoliové investice	-197,0	-331,6	-134,6
Finanční deriváty	6,0	14,8	8,8
ČNB	763,9	796,7	32,8
Obchodní banky	75,6	88,7	13,1
Vláda	-58,6	-73,9	-15,3
Podniky	-277,6	-197,9	79,7
Souhrnná invest. pozice celkem	-1727,0	-1847,7	-120,7

Poznámka: V pasivech jsou na rozdíl od hrubé zadluženosti v přímých investicích kromě úvěrových operací zahrnuty i majetkové podíly a v portfoliových investicích kromě dluhových cenných papírů i majetkové cenné papíry.

TAB. II.5.3

PODÍL KRÁTKODOBÉ ZADLUŽENOSTI MÍRNĚ KLESL

(v mld. Kč)

	2009	2010	Změna
Zahraniční zadluženost celkem	1 639,2	1 788,8	149,6
krátkodobá	438,4	466,0	27,6
dlouhodobá	1 200,8	1 322,8	122,0
Podíl krátkodobé zadluženosti	26,7%	26,1%	-0,7%

TAB. II.5.4

V ČLENĚNÍ PODLE INSTRUMENTŮ NEJVĚTŠÍ NÁRŮST ZADLUŽENOSTI VYKÁZALY DLUHOPISY

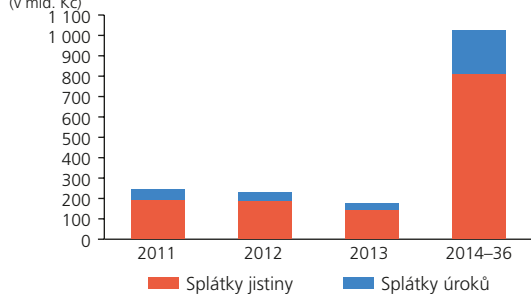
(v mld. Kč)

	2009	2010	Změna
Nástroje peněžního trhu	5,6	14,3	8,7
Dluhopisy a směnky	438,1	567,2	129,1
Půjčky	578,4	565,7	-12,7
Vklady	250,6	275,2	24,6
Obchodní úvěry	119,4	102,5	-16,9
Ostatní pasiva	20,0	22,7	2,7
Mezipodnikové půjčky v rámci PZI	227,1	241,2	14,1
Celková zadluženost	1 639,2	1 788,8	149,6

GRAF II.5.1

DLUHOVÁ SLUŽBA JE ROVNOMĚRNĚ ROZLOŽENA V JEDNOTLIVÝCH LETECH

(v mld. Kč)

5.2 ZAHRANIČNÍ ZADLUŽENOST

Zadluženost České republiky vůči zahraničí ke konci roku 2010 dosáhla 1 788,8 mld. Kč. Podle odhadů se dluh z instrumentů znějících na české koruny na této částce podílel cca 41,7 %. Zahraniční dluh České republiky meziročně vzrostl o 149,6 mld. Kč. Na tomto výsledku se podílel zejména nárůst dlouhodobých závazků o 122 mld. Kč, zatímco krátkodobé závazky vzrostly pouze o 27,6 mld. Kč. Podíl krátkodobé zadluženosti na celkovém zahraničním dluhu dosáhl 26,1 %, což znamená meziroční pokles o 0,7 procentního bodu (Tab. II.5.3).

Nejvyšší podíl ve výši 35,3 % na celkové zadluženosti zaujímá podniková sféra (bez PZI). Vládní sektor (ústřední vláda a obce) se podílel na celkové zadluženosti 26 %, dluh bankovního sektoru představuje 25,2 %. Mezipodnikové půjčky v rámci přímých investic dosáhly 13,5 %.

Z hlediska instrumentů se na celkovém zahraničním dluhu nejvýrazněji podílely dluhopisy (31,7 %) a půjčky (31,6 %). Vklady nerezidentů u tuzemských bank dosáhly 15,4% podíl na celkovém dluhu. Podíl půjček čerpaných v rámci přímých investic činil 13,5 % a obchodních úvěrů 5,7 % (Tab. II.5.4).

5.3 DLUHOVÁ SLUŽBA

Náklady na dluhovou službu z dlouhodobých závazků vůči zahraničí za rok 2010 představovaly celkovou částku 147,6 mld. Kč. Splátky jistiny činily 102,6 mld. Kč a na úrocích bylo zapláceno 45 mld. Kč.

Podnikový sektor se na splátkách celkového objemu dluhové služby podílel 79,4 %. Obchodní banky se na dluhové službě podílely 9,2 %. Splátky vládního sektoru, včetně obcí a měst, představovaly 11,4 % z dluhové služby.

Financování dluhové služby představovalo cca 5,2 % objemu vývozu zboží a služeb za rok 2010.

Budoucí náklady dluhové služby ze současných dlouhodobých závazků vůči nerezidentům jsou rozloženy na více než dvacetileté období (Graf II.5.1).

ATX	index burzy Vídeň (Austrian Stock Exchange Index)
BÚ	běžný účet
BUX	index burzy Budapešť (Budapest Stock Exchange Index)
CIF	označení cen v zahraničním obchodě podle podacích podmínek; vyjadřuje vlastní hodnotu zboží a přímé obchod. náklady spojené s dopravou (Cost, Insurance, Freight)
CP	cenné papíry
CPI	spotřebitelské ceny
CZK, Kč	česká koruna
ČEZ	České energetické závody
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DIČ	daňové identifikační číslo
Dow Jones	index burzy New York (Dow Jones Industrial Average)
DPH	daň z přidané hodnoty
ECB	Evropská centrální banka
EIB	Evropská investiční banka
EHP	Evropský hospodářský prostor
EU	Evropská unie
EUR	euro
EURO STOXX 50	celoevropský akciový index (Euro Stoxx 50)
EUROSTAT	Evropský statistický úřad
Fed	Federální rezervní systém
FOB	označení cen v zahraničním obchodě podle podacích podmínek; vyjadřuje hodnotu samotného zboží nezahrnující přímé obchodní náklady související s dopravou (Free On Board)
HDP	hrubý domácí produkt
HNP	hrubý národní produkt
ISPA	program pomoci Evropské unie (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession)
MMF	Mezinárodní měnový fond
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NEER	nominální efektivní kurz
PHARE	program pomoci Evropské unie (Pologne-Hongrie Actions pour la Reconversion Economique)
PONz	Přímé obchodní náklady zahraniční
PPI	ceny průmyslových výrobců
PX	index Burzy cenných papírů Praha
PZI	přímé zahraniční investice
REER	reálný efektivní kurz
SITC	standardní mezinárodní klasifikace zboží
SAPARD	program pomoci Evropské unie (Special Accession Programme for Agriculture & Rural Development)
SDR	zvláštní práva čerpání (Special Drawing Rights)
S&P	ratingová agentura Standard & Poor's
ULCT	jednotkové náklady práce (Unit Labour Cost)
USD	americký dolar
WIG	index burzy Varšava (Warsaw Stock Exchange Index)

PŘÍLOHY

FINANČNÍ TOKY MEZI ČESKOU REPUBLIKOU A EVROPSKOU UNIÍ V ROCE 2010

1. PŘÍJMY Z ROZPOČTU EU

Celkové příjmy z rozpočtu EU a finančních nástrojů EHP činily 84,6 mld. Kč. (Tab. 1). Dotace zemědělcům z Evropské unie dosáhly v roce 2010 celkové výše 26,7 mld. Kč. Dotace určené pro zemědělství jsou příjmem účtu kapitoly ministerstva zemědělství a následně budou převedeny ve prospěch Státního zemědělského intervenčního fondu, který je platební agenturou pro správu dotací a výplaty zemědělcům.

Z kapitoly strukturálních operací získala Česká republika v roce 2010 celkem 56,3 mld. Kč. Ze strukturálních fondů byly přijaty průběžné a zálohové platby v celkové výši 54,2 mld. Kč. Položka zahrnuje i prostředky na operační programy Doprava a Životní prostředí. Z Fondu soudržnosti přijala Česká republika v roce 2010 celkem 2,1 mld. Kč.

V rámci kapitoly vnitřní politiky získala Česká republika v roce 2010 celkem 0,8 mld. Kč. Vnitřní politiky jsou dále prováděny s využitím komunitárních programů, které jsou zaměřeny na podporu „menších“ projektů v oblastech: vzdělání, věda a výzkum, podnikatelské a výzkumné kapacity, kultura, informační společnost, ochrana spotřebitele a mnohé další. V přehledu finančních toků jsou v roce 2010 zahrnuty platby na komunitární programy v celkové výši téměř 757 mil. Kč. Platby na programy zabezpečované největšími národními agenturami (Česká národní agentura Mládež, Eurodesk a Dům zahraničních služeb MŠMT) byly do přehledu zahrnuty na základě přímého statistického šetření.

Programy předvstupní pomoci jsou pro Českou republiku od roku 2007 pro nové žádosti uzavřeny. Realizovány jsou pouze závěrečné platby po úplném dokončení projektů nebo vratky nevyužitých prostředků. Vratky z programu PHARE činily v roce 2010 celkem 14,7 mil. Kč. Nástroj ISPA byl ukončen pro nové žadatele již k 30. dubnu 2004 a nahrazen čerpáním z Fondu soudržnosti v rámci kapitoly strukturálních operací.

Součástí příjmů jsou také prostředky pomoci z mimorozpočtových zdrojů – finanční nástroj EHP a bilaterální pomoc Norska a Švýcarska. Na základě výše uvedených finančních mechanismů se státy EHP, Norsko a Švýcarsko zavazují přispívat ekonomicky slabším zemím v Evropském hospodářském prostoru poskytováním grantů na investiční a rozvojové projekty v prioritních oblastech, jako např. ochrana a obnova kulturního dědictví, ochrana životního prostředí a další. V roce 2010 přijala Česká republika v rámci pomoci států EHP/Norsko prostředky ve výši 0,7 mld. Kč a téměř 0,1 mld. Kč z bilaterálního programu pomoci Švýcarska.

Tab. 1

PŘÍJMY Z ROZPOČTU EU V ROCE 2010

(v mld. Kč)

Zemědělství	26,7
tržní opatření	1,1
přímé platby	14,2
rozvoj venkova	11,2
veterinární opatření	0,2
Strukturální operace	56,3
strukturální fondy	54,2
Fond soudržnosti	2,1
Vnitřní politiky	0,8
vnitřní politiky – komunitární programy	0,8
Celkové příjmy z rozpočtu EU	83,8
Finanční nástroj EHP/Norsko	0,7
Bilaterální pomoc Švýcarska	0,1
Celkové příjmy	84,6

Pramen: MF, propočít ČNB

2. ODVODY DO ROZPOČTU EU

Odvody České republiky do rozpočtu Evropské unie jsou placeny v korunách v pravidelných měsíčních splátkách a jejich celková výše v roce 2010 činila 37,1 mld. Kč (Tab. 2). Jedná se o zálohové platby a konečné vyúčtování bude provedeno vždy po ukončení období zpětně podle příslušných definitivních statistických údajů a s ohledem na vývoj kurzu CZK/EUR v daném období. Objemově nejvýznamnější položkou je zdroj založený na hrubém národním produktu, dále zdroj podle DPH a nejmenší podíl připadá na tradiční zdroje EU jako cla a cukerné dávky.

3. SPLÁTKY ZÁKLADNÍHO KAPITÁLU ECB

Na základě rozhodnutí Evropské centrální banky o navýšení základního kapitálu došlo k aktualizaci kapitálového klíče pro výpočet základního kapitálu ECB a pro Českou republiku vznikla povinnost doplatit podíl na základním kapitálu ve výši 0,1 mil. Kč. Podíl byl uhrazen v prosinci 2010.

4. SHRNUTÍ

Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu Evropské unie, propočtená jako rozdíl celkových příjmů z rozpočtu a odvodů do rozpočtu Evropské unie, dosáhla v roce 2010 aktivního salda ve výši 47,5 mld. Kč (Tab. 3). V platební bilanci jsou vzájemné převody zaznamenávány na běžném účtu v rámci položky vládní transfery, kde aktivní saldo běžných převodů z Evropské unie v roce 2010 dosáhlo téměř 23 mld. Kč. Na kapitálovém účtu platební bilance jsou zaznamenány převody z Fondu soudržnosti Evropské unie a převod částí zálohových a průběžných plateb v rámci strukturálních operací. Aktivní saldo kapitálových převodů spojených se strukturálními operacemi Evropské unie činilo 24,5 mld. Kč.

TAB. 2

ODVODY DO ROZPOČTU EU V ROCE 2010

(v mld. Kč)

Tradiční vlastní zdroje	4,8
Zdroj DPH	4,6
Zdroj HNP	27,7
Celkové odvody vlastních zdrojů EU	37,1

Pramen: MF, propočet ČNB

TAB. 3

ČISTÁ POZICE VŮČI INSTITUCÍM EU V ROCE 2010

(v mld. Kč)

Celkové příjmy	84,6
Celkové odvody	-37,1
Čistá pozice vůči institucím EU	47,5

Pramen: MF, propočet ČNB

VÝVOJ KURZU KORUNY

1. NOMINÁLNÍ EFEKTIVNÍ KURZ KORUNY

Nominální efektivní kurz (NEER) vyjádřený bazickým indexem uvádí zhodnocení (index nad 100) či znehodnocení (index pod 100) národní měny vůči koši vybraných měn za určité období oproti základnímu období (rok 2005). Index NEER je propočten metodou váženého geometrického průměru nominálních měnových kurzů se zohledněním váhových podílů 26 zemí, jejichž celkový podíl na zahraničním obchodu ČR činí cca 90 %. NEER je počítán v časové řadě jako měsíční a jako roční průměr na bázi roku 2005 za 11 měnových oblastí. Exporty a importy zemí eurozóny včetně Estonska jsou ve výpočtu zohledněny jedním váhovým podílem s použitím kurzu koruny vůči euru.

Hodnota indexu nominálního efektivního kurzu koruny se zvýšila v roce 2010 v průměru meziročně o 2,5 %.¹ Shodný vývoj vykazuje také index nominálního efektivního kurzu koruny, kde váhy jsou založeny na obratu zahraničního obchodu ve skupinách 5–8 SITC (posílení o 2,7 %) (Graf 1).

2. REÁLNÝ EFEKTIVNÍ KURZ KORUNY

Ukazatele reálného efektivního kurzu (REER) vycházejí z výpočtu nominálního efektivního kurzu, přičemž jsou pronásobeny relativní změnou cenových hladin jednotlivých obchodních partnerů ČR vůči změnám domácí cenové hladiny. Tyto změny jsou vyjádřeny příslušnými cenovými indexy, resp. deflátoři.

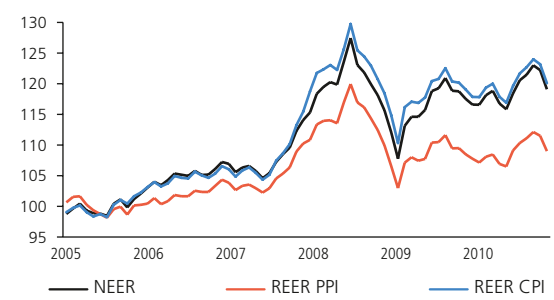
V roce 2010 index reálného efektivního kurzu koruny deflovaný indexem spotřebitelských cen (CPI) meziročně posílil v průměru o 1,8 procentního bodu, deflovaný indexem cen průmyslových výrobců (PPI) pak o 0,6 procentního bodu při použití vah celkového obratu zahraničního obchodu. Vývoj reálného kurzu byl ovlivněn zejména vývojem nominálního kurzu koruny (Graf 2).

Průběh vývoje reálných efektivních kurzů deflovaných jednotkovými náklady práce (ULCT), resp. deflátoři hrubých domácích produktů (HDP), prakticky kopíroval vývoj indexů z předchozího odstavce, tj. pozvolný růst, který vyvrcholil ve třetím a čtvrtém čtvrtletí 2010 a pokračuje v růstu z předchozího roku. Index reálného kurzu koruny deflovaný jednotkovými náklady práce vzrostl oproti předchozímu roku v průměru o 2,9 %. Při použití deflátoru HDP se průměrný index reálného kurzu koruny meziročně zvýšil přibližně o 1 %. Za hlavní faktor, který v roce 2010 ovlivňoval indexy reálného efektivního kurzu, lze tedy označit vývoj nominálního kurzu koruny.

¹ Časové řady vývoje NEER a REER jsou dostupné na internetu v systému časových řad ARAD (<http://www.cnb.cz/docs/ARADY/HTML/index.htm>).

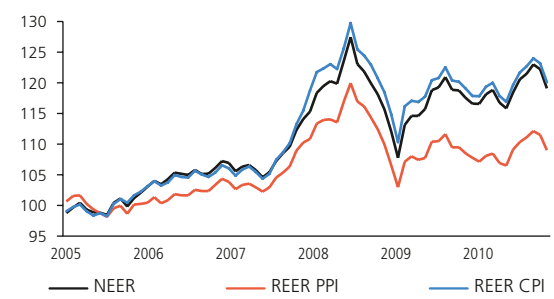
GRAF 1

NOMINÁLNÍ EFEKTIVNÍ KURZ KORUNY A REÁLNÝ EFEKTIVNÍ KURZ KORUNY DEFLOVANÝ CENOVÝMI INDEXY
(měsíční údaje v %, rok 2005 = 100)

GRAF 2

REER DEFLOVANÝ CENOVÝMI INDEXY, JEDNOTKOVÝMI NÁKLADY PRÁCE A DEFLÁTOREM HDP
(čtvrtletní údaje v %, rok 2005 = 100)

DLUHOVÉ INDIKÁTORY VNĚJŠÍ STABILITY

Dluhové indikátory vnější stability České republiky jsou zaměřené na hodnocení trendů v oblasti výše a dynamiky zahraničního zadlužení a dluhové služby. Jejich metodické vymezení odpovídá doporučením obsaženým v publikaci Mezinárodního měnového fondu a Světové banky „External Debt Statistics“ z roku 2003.

V porovnání s výsledky v roce 2009 byl vývoj v roce 2010 více příznivý. Schopnost ekonomiky splácet zahraniční závazky se zvýšila vzhledem k vývozní expanzi a nižším úhradám dluhové služby. Problematická zůstává celková výše zahraničního zadlužení. Vzhledem k přechodu na národní metodiku zjišťování vývozu a dovozu zboží a služeb a revizi údajů ČSÚ za roky 2009 a 2010 jsou relevantní indikátory hodnoceny pouze za toto období. Srovnatelnost časových řad v dlouhodobějším horizontu bude zajištěna v rámci připravované revize ČSÚ za oblast statistiky zahraničního obchodu a národních účtů v září 2011.

Poměr zahraničního dluhu k HDP

Poměr zahraničního zadlužení k HDP se v roce 2010 zvýšil na 48,7 % a nachází se nad hranicí považovanou za senzitivní. Vývoj indikátoru ovlivnil růst stavu zahraničních závazků při téměř nezměněné nominální výši ekonomické aktivity.

Poměr zahraničního dluhu k vývozu

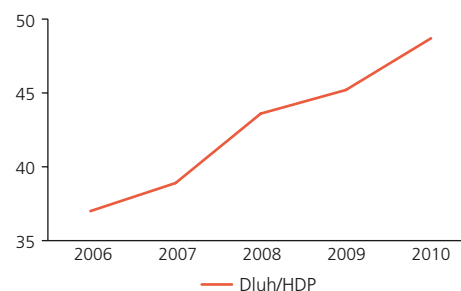
Poměr zahraničního dluhu k vývozu zboží a služeb se v roce 2010 snížil o 5 procentních bodů vlivem růstu exportní schopnosti tuzemské ekonomiky. Na splacení zahraničního dluhu je třeba cca 63 % ročního vývozu zboží a služeb.

Míra krytí krátkodobého dluhu devizovými rezervami

Přírůstek devizových rezerv v roce 2010 a nezměněná výše stavu rychle mobilizovatelného dluhu (krátkodobé závazky vč. dluhové služby z dlouhodobého dluhu v příslušném roce) se promítly do zlepšení indikátoru o 4 procentní body. Převis devizových rezerv nad krátkodobým dluhem činí cca 30 %.

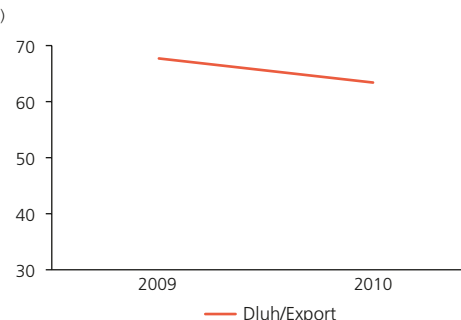
GRAF 1

PODÍL ZAHRANIČNÍHO DLUHU NA HDP SE V ROCE 2010 ZVÝŠIL
(v %)

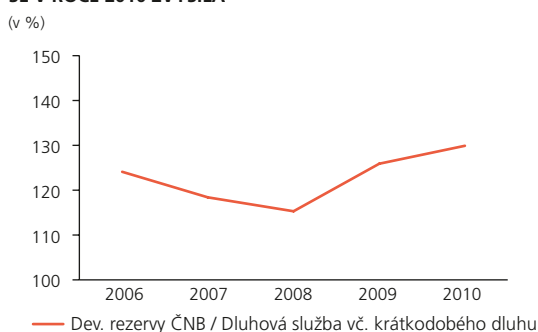
GRAF 2

NA SPLACENÍ ZAHRANIČNÍHO DLUHU JE TŘEBA 63 % ROČNÍHO VÝVOZU ZBOŽÍ A SLUŽEB
(v %)

GRAF 3

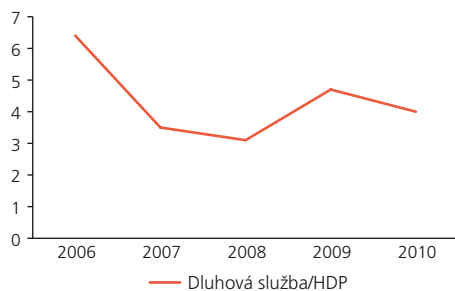
MÍRA KRYTÍ KRÁTKODOBÉHO DLUHU DEVIZOVÝMI REZERVAMI SE V ROCE 2010 ZVÝŠILA
(v %)

GRAF 4

PODÍL VÝDAJŮ NA DLUHOVOU SLUŽBU NA HDP SE SNIŽIL

(v %)

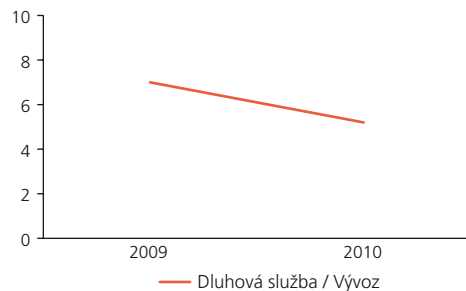
Poměr dluhové služby k HDP

V roce 2010 poklesly výdaje na dluhovou službu na 4,0 % HDP. Ve vývoji indikátoru se příznivě promítl meziroční pokles výdajů na dluhovou službu při nezměněné úrovni nominální výše HDP.

GRAF 5

ROZSAH PŘÍJMŮ Z VÝVOZU POTŘEBNÝ NA KRYTÍ DLUHOVÉ SLUŽBY SE SNIŽIL

(v %)

Poměr dluhové služby k vývozu

V roce 2010 poklesl poměr objemu úhrady dluhové služby k příjmům z exportu zboží a služeb na 5,2 %. Meziroční pokles indikátoru je důsledkem zvýšené exportní schopnosti ekonomiky a meziročního poklesu výdajů na dluhovou službu.

PLATEBNÍ BILANCE ZA LEDEN AŽ PROSINEC 2010

(předběžné údaje – 10. 3. 2011)

	v mil. Kč
A. BĚŽNÝ ÚČET	-139 192,1
Obchodní bilance	53 954,4
vývoz	2 410 623,1
dovoz	2 356 668,7
Bilance služeb	66 069,0
příjmy	412 950,2
doprava	97 213,9
cestovní ruch	127 433,0
ostatní služby	188 303,3
výdaje	346 881,2
doprava	78 630,2
cestovní ruch	77 585,4
ostatní služby	190 665,6
Bilance výnosů	-257 704,4
výnosy	86 731,1
náklady	344 435,5
Běžné převody	-1 511,1
příjmy	74 652,1
výdaje	76 163,2
B. KAPITÁLOVÝ ÚČET	34 024,9
příjmy	39 771,7
výdaje	5 746,8
Celkem A a B	-105 167,2
C. FINANČNÍ ÚČET	182 129,3
Přímé investice	97 006,2
v zahraničí	-32 507,6
základní kapitál a reinvestovaný zisk	-19 883,9
ostatní kapitál	-12 623,7
zahraniční v tuzemsku	129 513,8
základní kapitál a reinvestovaný zisk	110 327,2
ostatní kapitál	19 186,6
Portfoliové investice	157 402,1
aktiva	13 776,6
majetkové cenné papíry a účasti	-968,0
dluhové cenné papíry	14 744,6
pasiva	143 625,5
majetkové cenné papíry a účasti	5 161,9
dluhové cenné papíry	138 463,6
Finanční deriváty	-4 104,4
aktiva	65 748,4
pasiva	-69 852,8

PLATEBNÍ BILANCE ZA LEDEN AŽ PROSINEC 2010 – pokračování

(předběžné údaje – 10. 3. 2011)

	v mil. Kč
Ostatní investice	-68 174,6
aktiva	-89 678,2
dlouhodobá	-47 549,4
ČNB	-0,1
obchodní banky	-47 859,8
vláda	163,5
ostatní sektory	147,0
krátkodobá	-42 128,8
obchodní banky	-2 851,1
vláda	
ostatní sektory	-39 277,7
pasiva	21 503,6
dlouhodobá	-381,5
ČNB	
obchodní banky	5 397,7
vláda	15 522,1
ostatní sektory	-21 301,3
krátkodobá	21 885,1
ČNB	-262,6
obchodní banky	31 488,8
vláda	
ostatní sektory	-9 341,1
Celkem A, B a C	76 962,1
D. SALDO CHYB A OPOMENUTÍ, KURZOVÉ ROZDÍLY	-35 537,0
Celkem A, B, C a D	41 425,1
E. ZMĚNA DEVIZOVÝCH REZERV (-nárůst)	-41 425,1

Poznámky: Celoroční údaje jsou získány načtením dat za jednotlivá čtvrtletí.

Definitivní údaje budou publikovány ve vazbě na zveřejnění definitivních údajů ČSÚ o obchodní bilanci.

PLATEBNÍ BILANCE ZA LEDEN AŽ PROSINEC 2010

(předběžné údaje – 10. 3. 2011)

	v mil. Kč.
A. BĚŽNÝ ÚČET	-139 192,1
Obchodní bilance	53 954,4
Vývoz	2 410 623,1
Dovoz	2 356 668,7
Bilance služeb	66 069,0
Příjmy	412 950,2
Doprava	97 213,9
potrubní tranzit	4 635,3
ostatní	92 578,6
Cestovní ruch	127 433,0
Ostatní služby obchodní a neobchodní povahy	188 303,3
spojové služby	10 238,2
poštovní a kurýrní služby	1 069,1
telekomunikační služby	9 169,1
stavební a montážní práce	18 592,0
služby v oblasti pojištění	5 223,5
životní a penzijní pojištění	0,0
pojištění zboží	1 739,2
ostatní pojištění	829,1
zajištění	2 485,3
pomocné služby při pojištění	169,9
finanční služby	1 246,1
služby výpočetní techniky a informací	23 981,8
služby výpočetní techniky	23 246,6
informační služby	735,2
autorské honoráře, licenční poplatky apod.	2 017,4
ostatní obchodní služby	122 700,8
ziskové operace a ostatní služby spojené se zbožím	8 181,2
obchodní operace se zbožím	3 269,8
ostatní služby spojené s obchodem	4 911,4
pronájem strojů a zařízení	2 239,1
ostatní obchodní, profesní a technické služby	112 280,5
právní, účetnické a poradenské služby	14 398,4
právní služby	1 757,6
účetnické a auditorské služby	5 106,8
poradenství v podnikání a řízení, „public relations“	7 534,0
reklamní služby	14 397,5
výzkum a vývoj	3 193,6
technické služby	13 479,2
služby v oblasti zemědělství a těžby surovin	4 362,4
služby v oblasti odpadového hospodářství	363,3
jiné služby obchodní povahy	45 348,9
služby mezi podniky v rámci přímých investic	16 737,2
služby v oblasti kultury, zábavy, sportu, zdravotnictví, vzdělávání apod.	3 684,7
audiovizuální služby	3 329,4
služby v oblasti zdravotnictví a veterinární péče	60,7
služby v oblasti vzdělávání	179,5
ostatní	115,1
vládní služby	605,1
diplomatické a konzulární zastoupení	604,5
vládní příjmy (spojené s účastí v NATO, mírových silách OSN apod.)	0,6
ostatní vládní příjmy	0,0
nezařazené služby	13,7

PLATEBNÍ BILANCE ZA LEDEN AŽ PROSINEC 2010 – pokračování
(předběžné údaje – 10. 3. 2011)

	v mil. Kč
Výdaje	346 881,2
Doprava	78 630,2
potrubní tranzit	11 292,4
ostatní	67 337,8
Cestovní ruch	77 585,4
Ostatní služby obchodní a neobchodní povahy	190 665,6
spojové služby	15 964,7
poštovní a kurýrní služby	5 508,5
telekomunikační služby	10 456,2
stavební a montážní práce	11 890,2
služby v oblasti pojištění	7 723,8
životní a penzijní pojištění	8,4
pojištění zboží	1 978,7
ostatní pojištění	814,1
zajištění	4 348,1
pomocné služby při pojištění	574,5
finanční služby	1 146,8
služby výpočetní techniky a informací	23 683,7
služby výpočetní techniky	21 558,2
informační služby	2 125,5
autorské honoráře, licenční poplatky apod.	14 779,3
ostatní obchodní služby	109 396,3
ziskové operace a ostatní služby spojené se zbožím	5 478,0
obchodní operace se zbožím	0,0
ostatní služby spojené s obchodem	5 478,0
pronájem strojů a zařízení	6 457,0
ostatní obchodní, profesní a technické služby	97 461,3
právní, účetnické a poradenské služby	14 770,2
právní služby	1 199,1
účetnické a auditorské služby	2 646,4
poradenství v podnikání a řízení, „public relations“	10 924,7
reklamní služby	9 462,3
výzkum a vývoj	7 991,5
technické služby	7 769,8
služby v oblasti zemědělství a těžby surovin	884,5
služby v oblasti odpadového hospodářství	201,8
jiné služby obchodní povahy	42 221,0
služby mezi podniky v rámci přímých investic	14 160,2
služby v oblasti kultury, zábavy, sportu, zdravotnictví, vzdělávání apod.	4 429,6
audiovizuální služby	3 661,9
služby v oblasti zdravotnictví a veterinární péče	35,7
služby v oblasti vzdělávání	363,2
ostatní	368,8
vládní služby	1 650,2
diplomatické a konzulární zastoupení	697,6
vládní výdaje (spojené s účastí v NATO, mírových silách OSN apod.)	6,3
ostatní vládní výdaje	946,3
nezařazené služby	1,0
Bilance výnosů	-257 704,4
Výnosy	86 731,1
příjmy z práce v zahraničí	18 646,0
výnosy z investic	68 085,1
přímé investice	22 685,5
dividendy	8 598,9
zisky reinvestované v zahraničí	14 016,9
úroky	69,7
portfoliové investice	9 249,0
dividendy	974,1
úroky	8 274,9
ostatní investice – úroky, výnosy z rezerv ČNB	36 150,6

PLATEBNÍ BILANCE ZA LEDEN AŽ PROSINEC 2010 – pokračování
(předběžné údaje – 10. 3. 2011)

	v mil. Kč
Náklady	344 435,5
náklady na práci cizinců v ČR	22 251,0
výnosy z investic	322 184,5
přímé investice	264 937,7
dividendy	170 322,4
zisky reinvestované v ČR	82 572,1
úroky	12 043,2
portfoliové investice	26 983,1
dividendy	8 319,2
úroky	18 663,9
ostatní investice - úroky	30 263,7
Běžné převody	-1 511,1
Příjmy	74 652,1
vládní	68 438,6
soukromé	6 213,5
Výdaje	76 163,2
vládní	42 508,2
soukromé	33 655,0
B. KAPITÁLOVÝ ÚČET	34 024,9
Příjmy	39 771,7
Výdaje	5 746,8
Celkem A a B	-105 167,2
C. FINANČNÍ ÚČET	182 129,3
Přímé investice	97 006,2
České v zahraničí	-32 507,6
základní kapitál	-5 866,8
reinvestovaný zisk	-14 017,1
ostatní kapitál	-12 623,7
Zahraniční v České republice	129 513,8
základní kapitál	27 755,8
reinvestovaný zisk	82 571,4
ostatní kapitál	19 186,6
Portfoliové investice	157 402,1
Aktiva	13 776,6
majetkové cenné papíry a účasti	-968,0
ČNB	0,0
obchodní banky	-2 254,2
vláda	-17,9
ostatní sektory	1 304,1
dluhové cenné papíry	14 744,6
ČNB	0,0
obchodní banky	20 273,1
vláda	725,2
ostatní sektory	-6 253,7
Pasiva	143 625,5
majetkové cenné papíry a účasti	5 161,9
obchodní banky	4,7
ostatní sektory	5 157,2
dluhové cenné papíry	138 463,6
ČNB	0,0
obchodní banky	5 946,1
vláda	78 495,0
ostatní sektory	54 022,5

PLATEBNÍ BILANCE ZA LEDEN AŽ PROSINEC 2010 – pokračování
(předběžné údaje – 10. 3. 2011)

	v mil. Kč
Finanční deriváty	-4 104,4
Aktiva	65 748,4
Pasiva	-69 852,8
Ostatní investice	-68 174,6
Aktiva	-89 678,2
dlouhodobá	-47 549,4
ČNB	-0,1
obchodní banky	-47 859,8
vláda	163,5
ostatní sektory	147,0
krátkodobá	-42 128,8
obchodní banky	-2 851,1
vláda	0,0
ostatní sektory	-39 277,7
Pasiva	21 503,6
dlouhodobá	-381,5
ČNB	0,0
obchodní banky	5 397,7
vláda	15 522,1
ostatní sektory	-21 301,3
krátkodobá	21 885,1
ČNB	-262,6
obchodní banky	31 488,8
vláda	0,0
ostatní sektory	-9 341,1
Celkem A, B a C	76 962,1
D. SALDO CHYB A OPOMENUTÍ, KURZOVÉ ROZDÍLY	-35 537,0
Celkem A, B, C a D	41 425,1
E. ZMĚNA DEVIZOVÝCH REZERV (-nárůst)	-41 425,1

PŘÍMÉ INVESTICE DO ZAHRANIČÍ / *
(v teritoriální struktuře)

Odliv v roce 2010		
Eurostat/ OECD	Geografické a ekonomické zóny	Celkem mil. Kč
A1	CELKEM SVĚT	32 507,8
E1	EVROPA	31 210,8
	z toho	
BE	Belgie	312,6
DK	Dánsko	-62,5
FI	Finsko	1,2
FR	Francie	-203,6
IE	Irsko	-15,8
IT	Itálie	292,0
LU	Lucembursko	457,7
DE	Německo	1 702,4
NL	Nizozemí	28 386,8
PT	Portugalsko	-7,0
AT	Rakousko	65,0
GR	Řecko	-7,5
ES	Španělsko	2,2
SE	Švédsko	773,9
GB	Velká Británie	-3 555,2
CY	Kypr	-3 064,7
EE	Estonsko	-9,0
HU	Maďarsko	-397,8
MT	Malta	114,8
PL	Polsko	2 750,2
SI	Slovensko	44,6
SK	Slovensko	3 934,1
BG	Bulharsko	1 465,6
RO	Rumunsko	-3 170,4
LI	Lichtenštejnsko	105,1
CH	Švýcarsko	-735,4
AL	Albánie	236,3
BY	Bělorusko	63,1
BA	Bosna a Hercegovina	-40,5
GI	Gibraltar	-1,8
RU	Rusko	1 388,9
TR	Turecko	407,8
UA	Ukrajina	-136,1
E4	AFRIKA	388,6
	z toho	
EG	Egypt	-5,3
ET	Etiopie	-0,4
ZA	Jižní Afrika	393,5
KE	Keňa	4,0
E7	AMERIKA	-806,1
E8	SEVERNÍ AMERIKA	25,3
	z toho	
CA	Kanada	-35,2
US	Spojené státy americké	60,5
E9	STŘEDNÍ AMERIKA	-759,0
	z toho	
VG	Britské Panenské ostrovy	-260,1
MX	Mexiko	-29,9
F1	JIŽNÍ AMERIKA	-72,4
	z toho	
AR	Argentina	21,1
BR	Brazílie	-92,8
CL	Chile	-1,7
PE	Peru	-3,7
F2	ASIE	1 714,3
F3	ZEMĚ BLÍZKÉHO A STŘEDNÍHO VÝCHODU	197,0
	z toho	
AE	Spojené arabské emiráty	5,7
AM	Arménie	4,9
GE	Gruzie	189,5

PŘÍMÉ INVESTICE DO ZAHRANIČÍ – pokračování
(v teritoriální struktuře)

Odliv v roce 2010		
Eurostat/ OECD	Geografické a ekonomické zóny	Celkem mil. Kč
F6	OSTATNÍ ASIJSKÉ ZEMĚ	1 517,3
	z toho	
CN	Čína	46,5
HK	Hongkong	74,2
IN	Indie	1 348,3
JP	Japonsko	5,9
KZ	Kazachstán	8,4
KR	Korejská republika	19,0
MY	Malajsie	14,5
MN	Mongolsko	-4,0
MM	Myanmar	-0,6
PK	Pákistán	-0,1
TH	Thajsko	-4,7
I5	Eurozóna (EUR-16)	32 014,9
J5	Mimo eurozónu (EUR-16)	493,0
I4	EUR-15	28 080,8
J4	Extra EUR-15	4 427,1
I3	EUR-13	31 030,7
J3	Extra EUR-13	1 477,1
V1	EU-27	29 848,4
V2	Extra EU-27	2 659,5
D3	EU-25	31 553,2
D5	Mimo EU-25	954,6
D8	Nové členské země EU 2004	3 410,9
D2	EU-15	28 142,3
D4	Extra EU-15	4 365,5
A8	OECD	34 158,2
B1	NAFTA	-4,6
C4	"Offshore" finanční centra	-543,7

/ * – předběžná data

PŘÍMÉ INVESTICE DO ZAHRANIČÍ
(v odvětvové struktuře NACE Rev. 2)

Odliv v roce 2010			
Kód	NACE Rev.2	Sektory a odvětví	Celkem mil. Kč
A0395	01–03	ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ, RYBOLOV	-49,0
B0995	05–09	TĚŽBA A DOBÝVÁNÍ NEROSTŮ	257,9
-			
C3395	10–33	ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL	-494,3
-		z toho	
C1205	10–12	Výroba potravin, nápojů a tabákových výrobků	729,8
C1405	13–14	Výroba textilií a oděvů	-40,1
C1805	16–18	Dřevařský průmysl, výroba papíru, tisk a rozmnožování nahaných nosičů	-139,1
C1995	19–22	Ropné, chemické, farmaceutické, pryžové a plastové výrobky	-822,0
C2505	24–25	Kovy, kovové výrobky	273,6
C2600	26	Počítače, elektronické a optické přístroje a zařízení	-417,6
C2800	28	Výroba strojů a zařízení j.n.	159,8
C2900	29	Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	2 123,8
C3000	30	Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	242,9
C3390	15, 23, 27, 31–33	Ostatní zpracovatelský průmysl (výroba usní, nábytku, el.zařízení; opravy a instalace)	-2 605,5
-			
D3500	35	VÝROBA A ROZVOD ELEKTRINY, PLYNU, TEPLA A KLIMATIZOVANÉHO VZDUCHU	21 770,4
E3995	36–39	ÚPRAVA A ROZVOD VODY, KANALIZACE, SBĚR A ÚPRAVA ODPADŮ	7,3
F4395	41–43	STAVEBNICTVÍ	480,4
-			
X9995	45–99	SLUŽBY CELKEM	10 534,2
-		z toho	
G4795	45–47	VELKOOBCHOD, MALOOBCHOD; OPRAVY MOTOROVÝCH VOZIDEL	-115,1
H5395	49–53	DOPRAVA, SKLADOVÁNÍ, POŠTOVNÍ A KURÝRNÍ ČINNOSTI	-46,9
I5695	55–56	UBYTOVÁNÍ, STRAVOVÁNÍ A POHOSTINSTVÍ	8,0
J6395	58–63	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ ČINNOSTI	1 518,4
K6695	64–66	FINANČNÍ A POJIŠŤOVACÍ ČINNOSTI	1 460,5
L6800	68	ČINNOSTI V OBLASTI NEMOVITOSTÍ	2 221,5
M7595	69–75	PROFESNÍ, VĚDECKÉ A TECHNICKÉ ČINNOSTI	5 478,6
N8295	77–82	ADMINISTRATIVNÍ A PODPŮRNÉ ČINNOSTI	-3,4
P8500	85	VZDĚLÁVÁNÍ	0,0
R9395	90–93	KULTURNÍ, ZÁBAVNÍ A REKREAČNÍ ČINNOSTI	3,0
S9695	94–96	ČINNOSTI OSTATNÍCH SLUŽEB	0,0
X9999	00–99, X9998	CELKEM	32 507,8

/ * – předběžná data

PŘÍMÉ ZAHRANIČNÍ INVESTICE DO ČR
(v teritoriální struktuře)

Přiliv v roce 2010		
Eurostat/ OECD	Geografické a ekonomické zóny	Celkem mil. Kč
A1	CELKEM SVĚT	129 514,2
E1	EVROPA	133 020,7
	z toho	
BE	Belgie	-17 029,0
DK	Dánsko	1 668,3
FI	Finsko	-58,7
FR	Francie	11 560,7
IE	Irsko	-496,2
IT	Itálie	629,7
LU	Lucembursko	15 202,8
DE	Německo	-713,0
NL	Nizozemí	21 726,9
PT	Portugalsko	100,5
AT	Rakousko	28 252,4
GR	Řecko	373,1
ES	Španělsko	215,4
SE	Švédsko	1 887,1
GB	Velká Británie	9 622,3
CY	Kypr	17 463,5
EE	Estonsko	-24,4
LT	Litva	127,5
LV	Lotyšsko	0,8
HU	Maďarsko	-130,5
MT	Malta	1 297,4
PL	Polsko	26 535,9
SI	Slovinsko	133,4
SK	Slovensko	5 246,7
BG	Bulharsko	-13,6
RO	Rumunsko	651,9
IS	Island	37,9
LI	Lichtenštejnsko	80,1
NO	Norsko	-39,7
CH	Švýcarsko	6 924,7
E2	OSTATNÍ EVROPSKÉ ZEMĚ	1 786,7
	z toho	
AD	Andora	1,0
BY	Bělorusko	-5,3
BA	Bosna a Hercegovina	0,6
GI	Gibraltar	-94,8
GG	Guernsey	33,3
HR	Chorvatsko	53,7
JE	Jersey	35,2
MK	Makedonie	-0,2
MD	Moldávie	-1,3
IM	Ostrov Man	-0,7
RU	Rusko	1 688,6
TR	Turecko	-71,9
UA	Ukrájinina	117,2
E4	AFRIKA	530,4
	z toho	
EG	Egypt	7,6
MA	Maroko	1,4
GN	Guinea	-0,1
ZA	Jižní Afrika	260,7
MU	Mauricius	-1,0
SN	Senegal	5,2
SC	Seychely	199,5
E7	AMERIKA	-750,9
E8	SEVERNÍ AMERIKA	-607,1
	z toho	
CA	Kanada	135,0
US	Spojené státy americké	-742,2

/ * – předběžná data

PŘÍMÉ ZAHRANIČNÍ INVESTICE DO ČR – pokračování
(v teritoriální struktuře)

Příliv v roce 2010		
Eurostat/ OECD	Geografické a ekonomické zóny	Celkem mil. Kč
E9	STŘEDNÍ AMERIKA	-84,2
	z toho	
BS	Bahamy	194,8
BZ	Belize	126,1
BM	Bermudy	58,1
VG	Britské Panenské ostrovy	-101,4
KY	Kajmanské ostrovy	-9,6
MX	Mexiko	-122,0
PA	Panama	18,7
VC	Svatý Vincenc a Grenadiny	-260,1
F1	JIŽNÍ AMERIKA	-59,6
	z toho	
AR	Argentina	-26,5
BR	Brazílie	-28,5
GY	Guyana	-4,6
CL	Chile	3,4
CO	Kolumbie	0,7
VE	Venezuela	3,0
F2	ASIE	-2 199,4
F3	ZEMĚ BLÍZKÉHO A STŘEDNÍHO VÝCHODU	-48,1
	z toho	
IR	Írán	0,5
IL	Izrael	-83,3
SA	Saúdská Arábie	0,6
AE	Spojené arabské emiráty	27,9
AZ	Azerbajdžán	1,1
GE	Gruzie	0,5
SY	Sýrie	-6,5
F6	OSTATNÍ ASIJSKÉ ZEMĚ	-2 151,3
	z toho	
CN	Čína	39,9
HK	Hongkong	31,0
IN	Indie	-355,4
ID	Indonésie	23,7
JP	Japonsko	-740,4
KH	Kambodža	0,6
KZ	Kazachstán	-65,6
KR	Korejská republika	3 881,0
KG	Kyrgyzstán	2,0
MY	Malajsie	-1 089,5
TH	Thajsko	343,5
VN	Vietnam	6,8
F7	OCEÁNIE A POLÁRNÍ OBLASTI	18,2
	z toho	
AU	Austrálie	-12,4
MH	Marshallovy ostrovy	-1,2
NZ	Nový Zéland	4,9
G2	Polární oblasti	6,4
WS	Samoa	25,3
I5	Eurozóna (EUR-16)	83 905,6
J5	Mimo eurozónu (EUR-16)	45 608,6
I4	EUR-15	78 658,9
J4	Extra EUR-15	50 855,3
I3	EUR-13	59 898,0
J3	Extra EUR-13	69 616,2

/ * – předběžná data

PŘÍMÉ ZAHRANIČNÍ INVESTICE DO ČR – pokračování
(v teritoriální struktuře)

Příliv v roce 2010		
Eurostat/ OECD	Geografické a ekonomické zóny	Celkem mil. Kč
V1	EU-27	124 230,9
V2	Extra EU-27	5 283,3
D3	EU-25	123 592,6
D5	Mimo EU-25	5 921,7
D8	Nové členské země EU 2004	50 650,3
D2	EU-15	72 942,3
D4	Extra EU-15	56 572,0
A8	OECD	113 902,9
A5	EFTA	7 003,0
B1	NAFTA	-729,1
C4	"Offshore" finanční centra	300,1
/ * – předběžná data		

PŘÍMÉ ZAHRANIČNÍ INVESTICE DO ČR
v odvětvové struktuře (NACE Rev. 2)

Příliv v roce 2010			
Kód	NACE Rev.2	Sektory a odvětví	Celkem mil. Kč
A0395	01–03	ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ, RYBOLOV	335,2
B0995	05–09	TĚŽBA A DOBÝVÁNÍ NEROSTŮ	4 962,2
-			
C3395	10–33	ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL	-13 756,5
-		z toho	
C1205	10–12	Výroba potravin, nápojů a tabákových výrobků	-6 218,8
C1405	13–14	Výroba textilií a oděvů	1 290,9
C1805	16–18	Dřevařský průmysl, výroba papíru, tisk a rozmnožování nahraných nosičů	-160,0
C1995	19–22	Ropné, chemické, farmaceutické, pryžové a plastové výrobky	3 042,0
C2505	24–25	Kovy, kovové výrobky	17 225,7
C2600	26	Počítače, elektronické a optické přístroje a zařízení	-10 150,0
C2800	28	Výroba strojů a zařízení j.n.	-609,7
C2900	29	Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	-14 205,5
C3000	30	Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	-645,5
C3390	15, 23, 27, 31–33	Ostatní zpracovatelský průmysl (výroba usní, nábytku, el.zařízení; opravy a instalace)	-3 325,8
-			
D3500	35	VÝROBA A ROZVOD ELEKTŘINY, PLYNU, TEPLA A KLIMATIZOVANÉHO VZDUCHU	5 834,7
E3995	36–39	ÚPRAVA A ROZVOD VODY, KANALIZACE, SBĚR A ÚPRAVA ODPADŮ	1 836,0
F4395	41–43	STAVEBNICTVÍ	7 458,7
-			
X9995	45–99	SLUŽBY CELKEM	119 908,6
-		z toho	
G4795	45–47	VELKOOBCHOD, MALOOBCHOD; OPRAVY MOTOROVÝCH VOZIDEL	43 402,3
H5395	49–53	DOPRAVA, SKLADOVÁNÍ, POŠTOVNÍ A KURÝRNÍ ČINNOSTI	15 919,5
I5695	55–56	UBYTOVÁNÍ, STRAVOVÁNÍ A POHOSTINSTVÍ	-1 968,1
J6395	58–63	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ ČINNOSTI	13 171,3
K6695	64–66	FINANČNÍ A POJIŠŤOVACÍ ČINNOSTI	40 378,2
L6800	68	ČINNOSTI V OBLASTI NEMOVITOSTÍ	432,5
M7595	69–75	PROFESNÍ, VĚDECKÉ A TECHNICKÉ ČINNOSTI	7 750,9
N8295	77–82	ADMINISTRATIVNÍ A PODPŮRNÉ ČINNOSTI	1 332,2
P8500	85	VZDĚLÁVÁNÍ	49,1
Q8895	86–88	ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE	-242,8
R9395	90–93	KULTURNÍ, ZÁBAVNÍ A REKREAČNÍ ČINNOSTI	-491,1
S9695	94–96	ČINNOSTI OSTATNÍCH SLUŽEB	174,6
X9990	84, 97–99	Ostatní služby (pro osobní potřebu)	0,0
X9999	00–99, X9998	CELKEM	129 514,2
/ * – předběžná data			

Převodní číselník odvětvové klasifikace ekonomických činností z NACE Rev. 1.1 na NACE Rev. 2 vychází z Registru ekonomických subjektů ČSÚ.

STAV PORTFOLIOVÝCH INVESTIC REZIDENTŮ V ZAHRANIČÍ /*
 (k 31. 12. 2010)

Eurostat/ OECD	Geografické a ekonomické zóny	v mil. Kč			
		majetkové CP	dluhopisy dlouhodobé	dluhopisy krátkodobé	celkem
A1	CELKEM SVĚT	207 191,0	244 361,7	1 685,4	453 238,1
E1	EVROPA	170 067,5	207 341,1	908,9	378 317,5
	z toho				
AT	Rakousko	30 314,0	11 700,5	5,0	42 019,5
BE	Belgie	1 487,1	6 133,1		7 620,2
BG	Bulharsko				0,0
CY	Kypr	1 601,6	83,7	241,9	1 927,2
DE	Německo	7 755,8	18 617,9	31,3	26 405,0
DK	Dánsko	20,5	946,5		967,0
ES	Španělsko	301,2	8 407,1		8 708,3
FI	Finsko	163,3	499,4		662,7
FR	Francie	9 381,1	14 971,5	1,0	24 353,6
GB	Velká Británie	2 292,7	11 130,1	2,3	13 425,1
GR	Řecko	336,2	12 094,6		12 430,8
HU	Maďarsko	1 889,6	4 154,2	1,7	6 045,5
CH	Švýcarsko	1 237,3	155,5		1 392,8
IE	Irsko	7 642,7	7 663,9	44,8	15 351,4
IS	Island	4,1	222,3		226,4
IT	Itálie	223,7	14 649,5		14 873,2
LI	Lichtenštejnsko	6,2			6,2
LU	Lucembursko	90 008,4	10 816,7	137,0	100 962,1
MT	Malta	279,5			279,5
NL	Nizozemí	8 024,1	23 156,7	4,7	31 185,5
NO	Norsko	45,7	814,6		860,3
PL	Polsko	3 077,8	25 822,1	31,7	28 931,6
PT	Portugalsko	14,0	579,2		593,2
RO	Rumunsko	93,6	267,7		361,3
SE	Švédsko	79,0	1 822,0		1 901,0
SI	Slovinsko	12,3	342,2		354,5
SK	Slovensko	3 735,0	15 643,5	278,3	19 656,8
1E	IBRD		7,6	129,2	136,8
4A	Mezinárodní organizace	41,0	16 639,0		16 680,0
E2	OSTATNÍ EVROPSKÉ ZEMĚ	6 988,3	4 070,9	0,0	11 059,2
	z toho				
AD	Andora		400,0		400,0
GG	Guernsey	23,7	603,0		626,7
GI	Gibraltar	2,0			2,0
HR	Chorvatsko	17,2	762,7		779,9
IM	Ostrov Man	5,9			5,9
JE	Jersey	835,4	850,7		1 686,1
RU	Rusko	5 528,1	1 250,5		6 778,6
TR	Turecko	575,9	165,6		741,5
UA	Ukrajina	0,1	38,4		38,5
E4	AFRIKA	1 627,1	6,6	0,0	1 633,7
	z toho				
BI	Burundi	0,1			0,1
LR	Liberie	8,8			8,8
MU	Mauricius	1 589,5			1 589,5
EG	Egypt	4,9			4,9
ZA	Jihoafrická republika	23,8	6,6		30,4
E7	AMERIKA	26 423,7	31 412,3	25,2	57 861,2
E8	SEVERNÍ AMERIKA	21 592,2	24 432,1	25,2	46 049,5
	z toho				
CA	Kanada	1 158,7	45,3		1 204,0
US	Spojené státy americké	20 433,5	24 386,8	25,2	44 845,5
E9	STŘEDNÍ AMERIKA	4 627,4	6 921,4	0,0	11 548,8
	z toho				
AG	Antigua a Barbuda	2,9			2,9
AN	Nizozemské Antily	703,3	4 638,2		5 341,5
BB	Barbados	2,0			2,0
BS	Bahamy	2,4			2,4
BM	Bermudy	3 320,3	135,0		3 455,3
JM	Jamajka		0,1		0,1
VG	Britské Panenské ostrovy	17,7			17,7

STAV PORTFOLIOVÝCH INVESTIC REZIDENTŮ V ZAHRANIČÍ / * – pokračování
 (k 31. 12. 2010)

Eurostat/ OECD	Geografické a ekonomické zóny	v mil. Kč			celkem
		majetkové CP	dluhopisy dlouhodobé	dluhopisy krátkodobé	
KY	Kajmanské ostrovy	572,4	2 121,9		2 694,3
MX	Mexiko	6,2	26,2		32,4
PA	Panama	0,2			0,2
F1	JIŽNÍ AMERIKA	204,1	58,8	0,0	262,9
	z toho				
AR	Argentina	0,7	8,1		8,8
BR	Brazílie	192,8	49,6		242,4
PE	Peru	10,0			10,0
UY	Uruguay	0,6			0,6
VE	Venezuela		1,1		1,1
F2	ASIE	940,1	1 145,4	0,0	2 085,5
F3	ZEMĚ BLÍZKÉHO A STŘEDNÍHO VÝCHODU	108,4	374,4	0,0	482,8
	z toho				
AE	Spojené arabské emiráty		87,5		87,5
IL	Izrael	78,2	1,3		79,5
IR	Irán	30,2			30,2
IQ	Irák		285,6		285,6
F5	OSTATNÍ ZEMĚ BLÍZKÉHO A STŘEDNÍHO VÝCHODU	0,0	10,5	0,0	10,5
	z toho				
GE	Gruzie		10,5		10,5
F6	OSTATNÍ ASIJSKÉ ZEMĚ	831,7	760,5	0,0	1 592,2
	z toho				
CN	Čína	174,2			174,2
HK	Hongkong	86,5	281,0		367,5
ID	Indonésie	4,9			4,9
IN	Indie	33,1			33,1
JP	Japonsko	238,3	1,7		240,0
KR	Korejská republika	62,1	0,8		62,9
KZ	Kazachstán	192,6	477,0		669,6
SG	Singapur	10,7			10,7
VN	Vietnam	1,2			1,2
TH	Thajsko	0,1			0,1
TW	Tchaj-wan	28,0			28,0
F7	OCEÁNIE A POLÁRNÍ OBLASTI	1 144,3	385,4	751,3	2 281,0
	z toho				0,0
MH	Republika Marshallovy ostrovy	40,6			40,6
PG	Papua Nová Guinea				0,0
AU	Austrálie	1 103,7	385,4	751,3	2 240,4
I5	Eurozóna (EUR-16)	161 280,0	145 359,5	744,0	307 383,5
J5	Mimo eurozónu (EUR-16)	45 911,0	99 002,2	941,4	145 854,6
V1	EU-27	166 605,1	201 986,9	778,0	369 370,0
V2	Extra EU-27	40 585,9	42 374,8	907,4	83 868,1

/ * – předběžná data

STAV INVESTIC NEREZIDENTŮ DO CENNÝCH PAPÍRŮ EMITOVANÝCH ČESKÝMI SUBJEKTY / *
(k 31. 12. 2010)

Eurostat/ OECD	Geografické a ekonomické zóny	v mil. Kč			
		majetkové CP	dluhopisy dlouhodobé	dluhopisy krátkodobé	celkem
A1	CELKEM SVĚT	203 207,5	567 237,8	14 311,7	784 757,0
E1	EVROPA	140 016,6	158 084,4	14 104,0	312 204,9
	z toho				
AT	Rakousko	7 696,2	25 022,0		32 718,2
BE	Belgie	2 026,2	3 418,7	7 731,1	13 176,0
BG	Bulharsko	0,0	6 128,0	1 276,0	7 404,0
CY	Kypr	8 368,0	109,5	991,5	9 469,0
DE	Německo	1 132,6	3 229,8		4 362,4
DK	Dánsko	371,7	1,0		372,7
EE	Estonsko	44,8	173,2		218,0
ES	Španělsko	11,9			11,9
FR	Francie	3 760,4	2 733,5		6 493,9
GB	Velká Británie	70 788,0	54 610,3	14,0	125 412,2
GR	Řecko	0,7	3,0		3,7
HU	Maďarsko	5 182,9	10,9		5 193,9
CH	Švýcarsko	5 364,3	646,8		6 011,2
IE	Irsko	166,7	1 040,1	13,9	1 220,7
IT	Itálie	105,6	25,0		130,6
LI	Lichtenštejnsko	89,4	226,8		316,2
LT	Litvská republika	0,2	0,5		0,7
LU	Lucembursko	21 595,6	52 531,8	616,2	74 743,7
LV	Lotyšská republika	57,2			57,2
MT	Malta	3,8	108,6		112,4
NL	Nizozemí	8 904,7	3 644,2	3 436,0	15 984,9
NO	Norsko	1,0	1,9		2,9
PL	Polsko	404,3	13,8		418,1
RO	Rumunsko	0,8			0,8
SE	Švédsko	1 749,3	2,5		1 751,7
SI	Slovinsko	0,1			0,1
SK	Slovensko	2 190,2	4 402,6	25,3	6 618,0
E2	OSTATNÍ EVROPSKÉ ZEMĚ	770,1	46,3		816,4
	v tom				
AL	Albánská republika	0,3			0,3
BY	Bělorusko	0,2			0,2
GG	Guernsey	0,9			0,9
HR	Chorvatsko	717,9	0,0		718,0
RS	Srbsko	13,2			13,2
RU	Rusko	31,3	44,5		75,8
TR	Turecko	0,2			0,2
UA	Ukrajina	6,0	1,8		7,8
E4	AFRIKA	19,7	32,4		52,1
E6	OSTATNÍ AFRICKÉ ZEMĚ	19,7	32,4		52,1
	v tom				
IO	Britské území v Indickém oceánu		32,4		32,4
MU	Maurícius	8,1			8,1
SC	Seychely	11,6			11,6
E7	AMERIKA	61 207,9	4 212,4		65 420,3
E8	SEVERNÍ AMERIKA	60 967,7	4 172,3		65 140,0
	z toho				
CA	Kanada	13,0	7,3		20,3
US	Spojené státy americké	60 954,7	4 165,0		65 119,7
E9	STŘEDNÍ AMERIKA	228,2	27,6		255,8
	v tom				
AW	Aruba	0,2			0,2
CR	Kostarika	0,1			0,1
KY	Kajmánské ostrovy	0,2			0,2
PA	Panama	12,0			12,0
VG	Britské Panenské ostrovy	215,6	27,6		243,2
F1	JÍŽNÍ AMERIKA	12,0	12,5		24,5
	v tom				
AR	Argentina	11,0			11,0
BR	Brazílie	0,0	12,5		12,5
CL	Chile	0,6			0,6
PE	Peru	0,3			0,3

STAV INVESTIC NEREZIDENTŮ DO CENNÝCH PAPÍRŮ EMITOVANÝCH ČESKÝMI SUBJEKTY /* – pokračování
 (k 31. 12. 2010)

Eurostat/ OECD	Geografické a ekonomické zóny	v mil. Kč			
		majetkové CP	dluhopisy dlouhodobé	dluhopisy krátkodobé	celkem
F2	ASIE	973,7	53,1		1 026,8
F3	ZEMĚ BLÍZKÉHO A STŘEDNÍHO VÝCHODU	4,7	1,9		6,6
	z toho				
IL	Izrael	4,7	0,2		4,9
IR	Irán		1,7		1,7
F6	OSTATNÍ ASIJSKÉ ZEMĚ	969,0	51,2		1 020,1
	v tom				
CN	Čína	38,5			38,5
HK	Hongkong	865,8	50,1		915,9
IN	Indie	0,3	0,4		0,7
JP	Japonsko	0,2	0,5		0,7
KR	Korejská republika	56,3			56,3
KZ	Kazachstán	0,5	0,2		0,7
SG	Singapur	5,4			5,4
VN	Vietnam	1,8			1,8
TW	Tchaj-wan	0,2			0,2
F7	OCEÁNIE A POLÁRNÍ OBLASTI	219,6	1,7		221,3
	z toho				
AU	Austrálie	199,0	1,7		200,7
NZ	Nový Zéland	20,6			20,6
Z8	Mimo EU nepřířazeno (proměnlivá skladba)		404 807,5	207,7	405 015,2
I5	Eurozóna (EUR-16)	55 962,7	96 268,7	12 814,0	165 045,4
J5	Mimo eurozónu (EUR-16)	147 244,8	470 969,1	1 497,7	619 711,6
V1	EU-27	134 561,9	157 208,9	14 104,0	305 874,7
V2	Extra EU-27	68 645,7	410 028,9	207,7	478 882,3

/* – předběžná data

 Poznámky: – teritoriální členění je uvedeno za cenné papíry emitované českými subjekty
 – v položce Z8 jsou uvedeny emise v zahraničí

INVESTIČNÍ POZICE VŮČI ZAHRANIČÍ

v mil. Kč	31. 12. 2006	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2009	31. 12. 2010
				1)	2)
AKTIVA	1 888 248,1	2 118 640,9	2 374 739,0	2 319 391,0	2 437 822,2
Přímé investice v zahraničí	104 743,3	154 700,9	242 428,4	271 929,5	291 067,2
základní kapitál	96 748,8	140 239,0	229 271,5	256 699,8	263 619,3
ostatní kapitál	7 994,5	14 461,9	13 156,9	15 229,7	27 447,9
Portfoliové investice	532 163,4	618 625,4	505 136,7	456 390,4	453 238,1
majetkové cenné papíry a účasti	202 322,0	256 779,1	189 701,2	186 393,2	207 191,0
dluhové cenné papíry	329 841,4	361 846,3	315 435,5	269 997,2	246 047,1
Finanční deriváty	53 406,7	69 525,0	158 377,7	119 405,2	113 927,8
Ostatní investice	541 297,0	644 773,4	752 751,9	707 353,8	782 810,3
dlouhodobé	128 334,6	162 633,3	239 462,3	208 524,7	252 004,8
ČNB	2 993,8	2 848,9	3 174,8	3 206,2	3 641,5
obchodní banky	87 666,2	126 415,4	200 675,9	170 658,5	213 650,4
vláda	29 894,6	27 359,0	31 471,6	30 760,0	31 037,9
ostatní sektory	7 780,0	6 010,0	4 140,0	3 900,0	3 675,0
krátkodobé	412 962,4	482 140,1	513 289,6	498 829,1	530 805,5
ČNB	131,3	102,1	84,1	103,1	138,3
obchodní banky	233 831,1	310 538,0	295 545,5	275 956,0	275 287,2
z toho zlato a devizy	166 588,9	200 780,8	203 665,7	185 849,7	184 256,8
vláda					
ostatní sektory	179 000,0	171 500,0	217 660,0	222 770,0	255 380,0
Rezervy ČNB	656 637,7	631 016,2	716 044,3	764 312,1	796 778,8
zlato	5 690,9	6 431,6	6 933,8	8 347,1	10 947,3
zvláštní práva čerpání	346,0	363,3	402,4	22 876,7	22 954,1
rezervní pozice u MMF	2 324,6	1 521,6	3 128,0	4 433,8	6 550,0
devizy	648 192,1	618 048,0	695 935,6	693 136,9	712 509,0
ostatní rezervní aktiva	84,1	4 651,7	9 644,5	35 517,6	43 818,4
PASIVA	2 969 225,5	3 533 858,3	3 897 645,9	4 046 350,7	4 285 525,1
Přímé investice v České republice	1 666 760,7	2 032 111,2	2 189 454,9	2 311 197,4	2 435 617,5
základní kapitál	1 497 465,8	1 842 404,2	1 950 488,2	2 084 104,6	2 194 431,8
ostatní kapitál	169 294,9	189 707,0	238 966,7	227 092,8	241 185,7
Portfoliové investice	487 994,5	556 342,4	508 094,6	653 436,0	784 757,0
majetkové cenné papíry a účasti	241 594,8	262 518,8	179 775,0	209 590,7	203 207,5
dluhové cenné papíry	246 399,7	293 823,6	328 319,6	443 845,3	581 549,5
Finanční deriváty	36 482,0	54 222,9	159 956,7	113 412,6	99 121,4
Ostatní investice	777 988,3	891 181,8	1 040 139,7	968 304,7	966 029,2
dlouhodobé	464 073,2	478 698,3	536 049,9	528 159,3	513 225,9
ČNB	27,2	8,8			
obchodní banky	62 263,6	87 448,9	120 767,8	103 883,5	105 829,4
vláda	61 686,4	65 875,1	73 886,6	89 425,3	104 911,0
ostatní sektory	340 096,0	325 365,5	341 395,5	334 850,5	302 485,5
krátkodobé	313 915,1	412 483,5	504 089,8	440 145,4	452 803,3
ČNB	1 779,0	1 226,2	1 786,3	3 749,7	3 769,0
obchodní banky	193 816,1	272 187,3	332 833,5	266 975,7	294 494,3
vláda					
ostatní sektory	118 320,0	139 070,0	169 470,0	169 420,0	154 540,0
SALDO INVESTIČNÍ POZICE	-1 080 977,4	-1 415 217,4	-1 522 906,9	-1 726 959,7	-1 847 702,9

1) zpřesněné údaje
2) předběžné údaje

ZAHRANIČNÍ ZADLUŽENOST

(podle dlužníků a věřitelů)

v mil. Kč	31. 12. 2006	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2009	31. 12. 2010
				1)	2)
ZADLUŽENOST VŮČI ZAHRANIČÍ					
v tom:					
Dlouhodobá	872 113,2	966 893,1	1 102 771,6	1 200 804,1	1 322 772,0
podle dlužníků					
ČNB	27,2	8,8			
obchodní banky	76 426,6	107 852,8	147 006,1	142 857,9	153 653,8
vláda	247 019,8	268 669,9	292 667,4	363 952,0	450 392,1
ostatní sektory	548 639,6	590 361,6	663 098,1	693 994,2	718 726,1
podle věřitelů					
zahraniční banky	324 908,9	340 251,2	378 703,5	366 136,0	321 488,9
vládní instituce	9 555,5	8 686,0	7 249,6	5 748,1	4 179,0
mnohostranné instituce	107 043,6	100 897,3	122 068,2	139 760,8	174 210,4
dodavatelé a přímí investoři	179 903,7	220 419,0	259 428,3	246 122,3	251 328,3
ostatní investoři	250 701,5	296 639,6	335 322,0	443 036,9	571 565,4
Krátkodobá	321 569,7	407 819,3	504 654,4	438 438,7	465 992,4
podle dlužníků					
ČNB	1 779,0	1 226,2	1 786,3	3 749,7	3 769,0
obchodní banky	196 529,5	274 189,3	335 395,4	267 473,6	294 694,5
vláda	350,0	5 722,8	2 763,4	4 789,2	14 090,0
ostatní sektory	122 911,2	126 681,0	164 709,3	162 426,2	153 438,9
podle věřitelů					
zahraniční banky	187 186,7	243 132,5	323 764,5	263 491,9	275 062,2
mnohostranné instituce	1 768,2	1 220,3	1 540,8	2 875,5	3 238,4
dodavatelé a přímí investoři	78 391,2	72 188,0	86 928,4	94 630,5	88 137,4
ostatní investoři	54 223,6	91 278,5	92 420,7	77 440,8	99 554,4
ZADLUŽENOST VŮČI ZAHRANIČÍ CELKEM	1 193 682,9	1 374 712,4	1 607 426,0	1 639 242,8	1 788 764,4
v tom:					
Dlouhodobá	872 113,2	966 893,1	1 102 771,6	1 200 804,1	1 322 772,0
Krátkodobá	321 569,7	407 819,3	504 654,4	438 438,7	465 992,4
Dlouhodobá zadluženost celkem	872 113,2	966 893,1	1 102 771,6	1 200 804,1	1 322 772,0
v tom:					
– úvěry MMF					
– závazky vládního sektoru a garantované vládou a subjektů s majoritní účastí státu	342 241,9	376 867,5	429 070,9	538 727,8	670 144,1
– závazky subjektů s majoritní účastí soukr. kapitálu	529 871,3	590 025,6	673 700,7	662 076,3	652 627,9

1) zpřesněné údaje

2) předběžné údaje

ZAHRANIČNÍ ZADLUŽENOST (podle instrumentů)

v mil. Kč	31. 12. 2006	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2009 1)	31. 12. 2010 2)
I. Vláda	247 369,8	274 392,7	295 430,8	368 741,2	464 482,1
Krátkodobá	350,0	5 722,8	2 763,4	4 789,2	14 090,0
Nástroje peněžního trhu	350,0	5 722,8	2 763,4	4 789,2	14 090,0
Půjčky					
Obchodní úvěry					
Ostatní pasiva					
Dlouhodobá	247 019,8	268 669,9	292 667,4	363 952,0	450 392,1
Dluhopisy a směnky	185 333,4	202 794,8	218 780,8	274 526,7	345 481,1
Půjčky	52 130,9	57 189,1	66 637,0	83 677,2	100 732,0
Obchodní úvěry	9 555,5	8 686,0	7 249,6	5 748,1	4 179,0
Ostatní pasiva					
II. ČNB	1 806,2	1 235,0	1 786,3	3 749,7	3 769,0
Krátkodobá	1 779,0	1 226,2	1 786,3	3 749,7	3 769,0
Nástroje peněžního trhu					
Půjčky					
Vklady	1 779,0	1 226,2	1 786,3	3 749,7	3 769,0
Ostatní pasiva					
Dlouhodobá	27,2	8,8	0,0	0,0	0,0
Dluhopisy a směnky					
Půjčky	27,2	8,8			
Vklady					
Ostatní pasiva					
III. Obchodní banky	272 956,1	382 042,1	482 401,5	410 331,5	448 348,3
Krátkodobá	196 529,5	274 189,3	335 395,4	267 473,6	294 694,5
Nástroje peněžního trhu	2 713,4	2 002,0	2 561,9	497,9	200,2
Půjčky	20 656,7	32 415,6	48 646,2	20 472,5	19 649,6
Vklady	160 336,4	226 274,6	268 277,7	229 866,6	253 322,9
Ostatní pasiva	12 823,0	13 497,1	15 909,6	16 636,6	21 521,8
Dlouhodobá	76 426,6	107 852,8	147 006,1	142 857,9	153 653,8
Dluhopisy a směnky	14 163,0	20 403,9	26 238,3	38 974,4	47 824,4
Půjčky	50 987,6	65 260,5	94 626,1	86 021,3	87 038,6
Vklady	10 866,1	21 720,6	25 735,3	17 045,2	18 133,9
Ostatní pasiva	409,9	467,8	406,4	817,0	656,9
IV. Ostatní sektory	502 255,9	527 335,6	588 840,7	629 327,6	630 979,3
Krátkodobá	118 320,0	141 193,0	169 580,9	169 765,7	154 561,5
Nástroje peněžního trhu		2 123,0	110,9	345,7	21,5
Půjčky	44 520,0	52 370,0	77 670,0	67 450,0	65 280,0
Vklady					
Obchodní úvěry	73 800,0	86 700,0	91 800,0	101 970,0	89 260,0
Ostatní pasiva					
Dlouhodobá	383 935,9	386 142,6	419 259,8	459 561,9	476 417,8
Dluhopisy a směnky	43 839,9	60 777,1	77 864,3	124 711,4	173 932,3
Půjčky	318 100,0	302 200,0	319 340,0	320 695,0	293 000,0
Vklady					
Obchodní úvěry	15 200,0	16 200,0	15 590,0	11 690,0	9 020,0
Ostatní pasiva	6 796,0	6 965,5	6 465,5	2 465,5	465,5
V. Přímé zahraniční investice: mezipodnikové půjčky	169 294,9	189 707,0	238 966,7	227 092,8	241 185,7
Pasiva vůči přímým investicím v zahraničí					
Pasiva vůči přímým zahraničním investorům	169 294,9	189 707,0	238 966,7	227 092,8	241 185,7
ZADLUŽENOST VŮČI ZAHRANIČÍ CELKEM	1 193 682,9	1 374 712,4	1 607 426,0	1 639 242,8	1 788 764,4

1) zpřesněné údaje
2) předběžné údaje

DLUHOVÁ SLUŽBA Z DLOUHODOBÉ ZADLUŽENOSTI (k 31. 12. 2010)

	v mil. Kč					
	Stav zadluženosti k 31. 12. 2009	Čerpání	Splátky		Rozdíl	Stav zadluženosti k 31. 12. 2010
			Jistina	Úroky		
1. FINANČNÍ ÚVĚRY	492 859,0	60 303,2	58 471,1	13 782,8	-13 455,0	481 236,1
Obchodní banky	86 021,3	11 850,0	7 948,0	4 326,0	-2 884,7	87 038,6
ČNB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vláda	83 677,2	19 603,4	2 512,2	1 594,8	-36,4	100 732,0
Podniky	323 160,5	28 849,8	48 010,9	7 862,0	-10 533,9	293 465,5
2. DLUHOPISY	438 212,5	134 855,3	0,0	18 663,9	-5 830,0	567 237,8
Obchodní banky	38 974,4	6 242,5		955,5	2 607,5	47 824,4
Vláda	274 526,7	74 265,0		10 943,4	-3 310,6	345 481,1
Podniky	124 711,4	54 347,8		6 765,0	-5 126,9	173 932,3
3. VKLADY	17 862,2	1 653,4	157,7	220,0	-567,1	18 790,8
Obchodní banky	17 862,2	1 653,4	157,7	220,0	-567,1	18 790,8
4. OBCHODNÍ ÚVĚRY	251 870,4	60 194,1	43 921,2	12 416,1	-12 636,0	255 507,3
Vláda (dov. závazky)	5 748,1		1 569,1	259,1	0,0	4 179,0
Podniky (dov. závazky)	11 690,0	112,1	2 252,3		-529,8	9 020,0
Podniky (ost. kapitál)	234 432,3	60 082,0	40 099,8	12 157,0	-12 106,2	242 308,3
5. CELKEM	1 200 804,1	257 006,0	102 550,0	45 082,8	-32 488,1	1 322 772,0
DS/ Vývoz zboží a služeb			5,2%			

DLUHOVÁ SLUŽBA ČR Z DLOUHODOBÉ ZADLUŽENOSTI PODLE VĚŘITELŮ A DLUŽNÍKŮ (k 31. 12. 2010)

	v mil. Kč					
	Zadlužení k 31. 12. 2010	1. pol. 2011	2. pol. 2011	2012	2013	2014–36
VĚŘITELÉ	jistina 1 322 772,0	77 591,9	111 067,0	184 634,7	140 461,4	809 017,0
úroky		27 511,2	26 547,3	44 645,6	37 396,9	218 846,3
Zahraníční banky	jistina 321 488,9	26 161,3	64 202,9	65 787,1	50 042,7	115 294,9
úroky		4 279,8	3 546,8	7 840,0	5 488,2	59 833,9
Vládní instituce	jistina 4 179,0	1 520,0	0,0	1 085,0	534,0	1 040,0
úroky		188,0	0,0	120,0	71,0	69,0
Mnohostranné instituce	jistina 174 210,4	3 979,8	4 935,0	8 874,6	10 383,3	146 037,7
úroky		4 796,1	4 650,8	5 226,6	4 902,0	27 046,8
Dodavatelé a přímí investoři	jistina 251 328,3	26 542,2	21 036,8	67 040,4	34 194,8	102 514,1
úroky*/		5 854,4	4 998,7	8 298,2	5 740,7	36 609,8
Ostatní investoři	jistina 571 565,4	19 388,6	20 892,3	41 847,6	45 306,6	444 130,3
úroky		12 392,9	13 351,0	23 160,8	21 195,0	95 286,8
DLUŽNÍCI	jistina 1 322 772,0	77 591,9	111 067,0	184 634,7	140 461,4	809 017,0
úroky		27 511,2	26 547,3	44 645,6	37 396,9	218 846,3
ČNB	jistina 0,0					
úroky						
Obchodní banky	jistina 153 653,8	14 577,4	17 472,5	20 258,1	25 264,5	76 081,3
úroky		1 236,1	1 547,6	2 342,9	1 956,8	7 207,7
Vládní instituce	jistina 450 392,1	12 234,5	12 040,7	18 107,5	29 567,5	378 441,9
úroky		8 228,3	8 198,1	14 668,8	14 136,2	75 127,6
Ostatní sektory	jistina 718 726,1	50 780,0	81 553,8	146 269,1	85 629,4	354 493,8
úroky		18 046,8	16 801,6	27 633,9	21 303,9	136 511,0
CELKEM	jistina 1 322 772,0	77 591,9	111 067,0	184 634,7	140 461,4	809 017,0
úroky		27 511,2	26 547,3	44 645,6	37 396,9	218 846,3
DLUH. SLUŽBA ÚHRNEM		105 103,1	137 614,3	229 280,3	177 858,3	1 027 863,3

*/ Úroky z dovozních úvěrů jsou zahrnuty ve splátkách jistiny.

NÁRODNÍ DATA A PŘESHraniČNÍ STATISTIKA ZAHraniČNÍHO OBCHODU A DOPADY NA STATISTIKU PLATEBNÍ BILANCE

1. BRANDING (QUASI TRANSIT TRADE) VE STATISTICE ZAHraniČNÍHO OBCHODU

Přistoupení České republiky k Evropské unii mj. umožnilo registraci nerezidentů ČR (rezidentů EU, resp. Evropského hospodářského prostoru) jako plátců daně z přidané hodnoty na území ČR. Jde především o nadnárodní firmy, které mají ekonomické vazby na subjekty v České republice. Tyto firmy nakupují nebo prodávají zboží, přičemž protistranou jsou rezidenti České republiky i zahraniční firmy. Některé nadnárodní firmy využívají logistické služby (sklady) na našem území. Zahraniční firmy registrované u nás k platbě DPH nemají sídlo na území České republiky a daně z příjmů platí v zemi sídla firmy. Na území ČR jsou evidovány pouze pod daňovým identifikačním číslem (DIČ). Ve statistice zahraničního obchodu zbožím je přeshraniční aktivita těchto firem (v obou zmíněných případech) zaznamenána jako vývoz a dovoz zboží podle předpisů EU. Předpisy EU ve statistice zahraničního obchodu monitorují pohyb zboží přes hranice mezi zeměmi EU (Intrastat) a mimo hranice EU (Extrastat). Předpisy se vyvíjejí v čase a jejich cílem je mj. minimalizace administrativních překážek pro volný pohyb zboží v teritoriu EU a EHP.

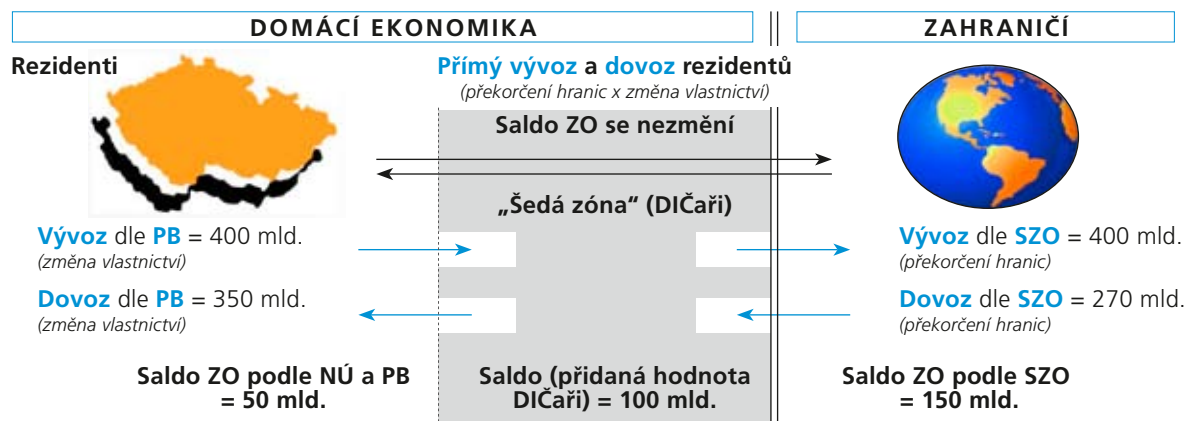
Po roce 2004 došlo k výraznému růstu obrátu a aktivního salda zahraničního obchodu. Přebytek zahraničního obchodu se zvyšoval i v době finanční a hospodářské krize a tomuto vývoji neodpovídaly finanční toky zachycované v pozicích bank vůči zahraničí (inkaso) a v pozicích podniků (růst aktiv v zahraničí, případně splácení závazků). Platební bilance ČR od přistoupení k EU vykazovala trvale zápornou a v čase rostoucí položku chyby a opomenutí. Tato položka obecně indikuje statisticky nepokryté transakce. Platební bilance ČR tedy kumulativně vykazovala tvorbu zdrojů bez jejich užití.

Při sestavování ročních národních účtů byly v jednotlivých letech nalezeny diskrepance mezi tvorbou a užitím zdrojů. Nejprve to byly dílčí obory, např. celkový vývoz hraček výrazně překračoval objem produkce hraček v ČR, včetně jejich dovozu. Další a daleko významnější nesoulady se postupně objevovaly při bilancování dodávek a užití především v elektrotechnickém průmyslu (např. ve výrobě počítačů, mobilních telefonů) a v automobilovém průmyslu.

Při dalším šetření ČSÚ bylo zjištěno, že světový výrobce počítačů dováží do ČR levné komponenty z Asie (vykázáno v přeshraniční statistice zahraničního obchodu), které za zvýšenou cenu prodá domácí „montovně“ (dochází ke změně vlastnictví zboží mezi nerezidentem a rezidentem, ale tato operace není již zachycena ve statistice zahraničního obchodu). Po smontování odkupuje světový výrobce hotové počítače či jinou elektroniku za dohodnutou cenu a při vývozu je deklaruje ve statistice zahraničního obchodu za vyšší ceny, které jsou obvyklé na zahraničním trhu (včetně jména značky). Světový výrobce tak inkasuje cenový rozdíl na dovozu i vývozu zboží, zatímco v domácí ekonomice vzniká pouze menší část přidané hodnoty spojená se smontováním výrobku. Schematicky je zachycení výše uvedené operace podle přeshraničního pohybu zboží a podle změny vlastnictví znázorněno v Grafu 1.

GRAF 1

ILUSTRACE TOKU ZBOŽÍ PŘES ZAHraniČNÍ SUBJEKTY REGISTROVANÉ V ČR K PLATBĚ DPH („DIČAŘI“)

Pramen: ČSÚ

Na konferencích mezinárodních institucí věnovaných ekonomické globalizaci je výše uvedený jev označován pojmem branding (nebo „quasi transit trade“). Branding¹ je popsán jako rozdíl mezi hodnotou zboží při dovozu (zpravidla ze země mimo EU) a jeho hodnotou při vývozu z příslušné země (pod značkou nadnárodní firmy). Zboží je při přechodu hranic deklarováno ve statistice zahraničního obchodu podle pravidel EU nadnárodní firmou. Nadnárodní firma je registrována v dané zemi pouze k platbě DPH a má velmi malý nebo žádný počet zaměstnanců. Daň z příjmu platí nadnárodní firma v zemi svého sídla. Branding je „korekční položkou“ v oblasti služeb k deklarované obchodní bilanci (jde o „import“ jména mezinárodně registrované značky). Branding není popsán v manuálu platební bilance, ale byl jako nová položka zaveden do číselníku služeb Eurostatu až v roce 2008, neboť tento jev byl postupně identifikován v řadě zemí EU (Belgie, Maďarsko, Lucembursko, Nizozemsko, Slovinsko). Podle teorie popsané v připravované příručce WTO² o ekonomické globalizaci se rozdíl v deklarovaném vývozu a dovozu spojuje se zahrnutím obecných nákladů nadnárodní společnosti např. na vývoj a výzkum, režijní náklady apod.

Řešení s využitím položky branding se v případě ČR jeví jako dlouhodobě neudržitelné, neboť výrazně zkreslovalo strukturu výkonové bilance ve směru většího přebytku obchodní bilance a naopak zhoršování bilance (ostatních) služeb. V době finanční a hospodářské krize se podle dostupných informací rozsah položky branding proti předcházejícímu období objemově zvýšil. Tradiční přebytek bilance služeb kolem 50 mld. Kč ročně se dostal v jednotlivých čtvrtletích 2010 až do záporných hodnot. Proto se jeví jako nezbytné vedle dat přeshraniční statistiky zahraničního obchodu přejít na vykazování národních dat zahraničního obchodu pro potřeby národních účtů a platební bilance.

2. IDENTIFIKACE BRANDINGU A JEHO KVANTIFIKACE

Na základě diskuzí vedených od roku 2008 mezi ČNB a ČSÚ byly identifikovány makroekonomické diskrepance v sektoru zahraničí. Kromě dílčích případů však ČSÚ nemohl vyčíslit celkový objem brandingu bez porovnání údajů o vývozu a dovozu s individuálními daty z daňových přiznání nerezidentů, plátců DPH na území ČR. Vrácení DPH nerezidentům provádí centrálně finanční úřad pro Prahu 1 a individuální data byla ČSÚ poskytnuta MF ČR až v roce 2009. Vrácení DPH nerezidentům je možné pouze ve výši DPH zaplacené v hodnotě kontraktu s tuzemským dodavatelem. Z toho lze odvodit (i když s časovým posunem mezi uskutečněním transakce vůči zahraničí a vrácením DPH), jaký byl objem národního exportu a jak je nezbytné korigovat data deklarovaná ve statistice zahraničního obchodu zbožím podle unijních pravidel Eurostatu. Na straně dovozu je národní import vypočten jako nerezidentem deklarovaný dovoz zvýšený podle skutečné platby provedené rezidentem při koupi zboží od nerezidenta.

Rozsah uvedeného jevu, tj. rozdílu mezi přeshraniční statistikou a národním pojetím zahraničního obchodu, dosahuje v saldu cca 100 mld. Kč ročně v letech 2009 a 2010.³

V březnu 2011 byla publikována národní data zboží a služeb v běžném účtu platební bilance za roky 2009 a 2010.

1 viz Balance of Payments VADEMECUM 2010, Eurostat. http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/en/statistics/bop_stat/bop_publications/current_account_bop_tb/bop_vademecum_november_2010.pdf

2 viz Impact of globalization on national accounts, Guide UNECE/Eurostat/OECD 18 march 2011. http://www.unece.org/stats/groups/wgna/GuideNA_April.pdf

3 V rámci revize byly změny obchodní bilance částečně zmírněny jinou metodickou změnou týkající se výpočtu přímých obchodní nákladů firem zahrnovaných do bilance služeb a novým způsobem dopočtu ostatních služeb.

3. KOMUNIKACE ČNB A ČSÚ S VEŘEJNOSTÍ K PROBLEMATICE BRANDINGU

Při zveřejnění čtvrtletních národních účtů za IV. čtvrtletí 2009 v březnu 2010 byla metodická změna v sektoru zahraničí ČSÚ zmíněna v doprovodném komentáři a částečně promítnuta do publikovaných dat s tím, že bude následovat co nejpřesnější kvantifikace daného jevu a zpětně promítnutí do časové řady ukazatelů ročních (čtvrtletních) národních účtů.

V červenci 2010 rozhodlo vedení ČSÚ zveřejnit časovou řadu HDP a časovou řadu (národního) zahraničního obchodu v září 2011 v souvislosti se zavedením odvětvové klasifikace NACE 2.

O harmonogramu revizí bylo mezi ČSÚ a ČNB v několika krocích a na různých úrovních jednáno. Ze strany ČNB byla preferována co nejrychlejší a nejotevřenější komunikace plánovaných revizí a promítnutí nových řad zahraničního obchodu do platební bilance v co nejbližším termínu i za cenu dočasné nekonzistence platební bilance s národními účty.

Již koncem září 2010 při zveřejnění ročních dat národních účtů tak ČSÚ avizoval kroky k zajištění narovnání dat přeshraničního zahraničního obchodu podle unijních předpisů a publikovat data národního zahraničního obchodu.

Následně se 18. 10. 2010 na ČSÚ uskutečnil společný seminář ČSÚ a ČNB, na kterém byla prezentována pozvaným zástupcům tisku, analytiků a ministerstev podstata brandingů i změna ve způsobu propočtu přímých obchodních nákladů a byl uveden časový harmonogram změn dat platební bilance a národních účtů. Prezentace ČSÚ a ČNB ze společného semináře byly zveřejněny na webu ČSÚ a ČNB. Dopady revize časových řad byly deklarovány jako změna struktury sald bilance zboží a služeb s dopadem v řádu desítek miliard Kč ročně a s následným snížením výkonové bilance ČR vůči zahraničí také v řádech desítek miliard Kč (s poukazem na saldo chyb a opomenutí v platební bilanci).

Dne 22. listopadu 2010 uspořádala ČNB seminář pro novináře, na kterém byla prezentována informace o podstatě připravovaných změn. Revize dat byla rovněž ze strany ČNB avizována na pravidelném setkání s analytiky dne 12. listopadu 2010, přičemž prezentace z tohoto setkání byla standardně vyvěšena na webové stránce ČNB. ČNB pravidelně na branding upozorňovala též vysvětlující poznámkou ve Zprávách o inflaci a tiskových zprávách ke zveřejnění dat platební bilance.

Přechod na zveřejnění národních dat platební bilance byl dohodnut ve dvou fázích. Dne 9. března 2011 při zveřejnění dat zahraničního obchodu za leden 2011 ČSÚ publikoval upravená data zahraničního obchodu se zbožím za roky 2009 a 2010.⁴ ČNB dne 10. března 2011 zveřejnila revize dat platební bilance za roky 2009 a 2010 při publikování údajů platební bilance za IV. čtvrtletí 2010. Národní očištěná data zahraničního obchodu se zbožím za roky 2005–2008 za jednotlivá čtvrtletí budou ČSÚ zveřejněna v létě 2011. Detail bude dopracován a předán ČNB tak, aby revize celé časové řady od roku 2005 byla publikována v září 2011 v ročních národních účtech i v platební bilanci.

Platební bilance je od ledna 2011 podle statistických pravidel Eurostatu a ECB nově sestavována ve dvou verzích, tj. v národní a komunitární. ČNB na webových stránkách publikuje pouze národní verzi platební bilance, a to v měsíční i čtvrtletní periodicitě. ČNB zasílá do Eurostatu a ECB obě verze dat. Tyto mezinárodní instituce budou ve svých publikacích zveřejňovat rovněž pouze data na národním principu. Údaje komunitární verze platební bilance jim budou sloužit výhradně jako (neveřejný) příspěvek ČR do agregované platební bilance za členské země Evropské unie.

4 viz Zahraniční obchod v národním pojetí, tisková zpráva ČSÚ 8.3.2011. http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/zahranicni_obchod_v_narodnim_pojeti20110308

Vydává:

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1
Česká republika

Kontakt:

SAMOSTATNÝ ODBOR KOMUNIKACE
Tel.: 224 413 494
Fax: 224 412 179

<http://www.cnb.cz>

Sazba a produkce: Jerome s.r.o.

Grafický design: Jerome s.r.o.

